

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

นางสาวประณิตา ทองพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2560

The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop
Desirable Characteristics of Prathom Suksa III Students at La-or-utis
Demonstration School, Suan Dusit University in Bangkok Metropolis

Miss Pranita Thongphan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Educational in Guidance and Psychological Counseling
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

ชื่อและนามสกุล นางสาวประณิตา ทองพันธ์

แขนงวิชา การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุخورณ วงษ์ทิม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง)

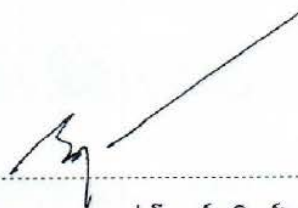
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุخورณ วงษ์ทิม)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วนิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย นางสาวประณิตา ทองพันธ์ **รหัสนักศึกษา** 2592800664 **ปริญญา** ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง
ดร.สุซอรุณ วงษ์ทิม (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
กลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ
(2) เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและ
นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัย
สวนดุสิต จำนวน 24 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน เท่ากัน กลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ส่วนกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .94 (2) ชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ (3) กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ การทดสอบวิลคอกชัน และการทดสอบแมน-
วิทนีย์

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
(2) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่า
ของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Desirable Characteristics of Prathom Suksa III Students at La-or-utis Demonstration School, Suan Dusit University in Bangkok Metropolis

Researcher: Miss Pranita Thongphan; **ID:** 2592800664;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Police Lieutenant Colonel Dr. Sukaroon Wongtim, Associate Professor; (2) Dr. Wunlapa Sabalying, Assistant Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the levels of desirable characteristics of the experimental group students before and after using a guidance activities package to develop desirable characteristics; and (2) to compare the desirable characteristics level of the experimental group students who used the guidance activities package with the counterpart level of the control group students who took normal guidance activities.

The research sample consisted of 24 Prathom Suksa III students of La-or-utis Demonstration School, Suan Dusit University, obtained by cluster random sampling technique. Then, they were randomly divided into an experimental group and a control group, each of which containing 12 students. The experimental group students used a guidance activities package to develop desirable characteristics for 12 sessions, with 50 minutes in each session; while the control group students took normal guidance activities. The employed research instruments were (1) a desirable characteristics assessment scale with reliability coefficient of .94; (2) a guidance activities package to develop desirable characteristics; and (3) a set of normal guidance activities. Statistics for data analysis were the median, inter-quartile range, Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test, and Mann-Whitney U Test.

Research findings revealed that (1) the post-experiment desirable characteristics level of the experimental group students who used a guidance activities package to develop desirable characteristics was significantly higher than their pre-experiment counterpart level at the .01 level of statistical significance; and (2) the post-experiment desirable characteristics level of the experimental group students who used the guidance activities package to develop desirable characteristics was significantly higher than the counterpart level of the control group students who took normal guidance activities at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Guidance activities package, Desirable characteristics, Prathom Suksa student

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ส่วนสำคัญเป็นเพราะได้รับแนวคิดและคำแนะนำต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความดูแลเอาใจใส่อย่างเอื้ออาทรของ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุซอรุณ วงษ์ทิม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์แขนงวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทแก่ศิษย์ได้นำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จนประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทาง และคำแนะนำทำให้ผู้วิจัยได้พัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คุณจันทร์ทิมา ขุนบำรุง คุณจากรุวรรณ แสงด้วง คุณตามพงศ์ วงษ์จันทร์ คุณวัลย์พร ปรสานพันธ์ และคุณอภิวัฒน์ บัวลอย ที่กรุณาให้ข้อมูลให้คำปรึกษาตลอดจนคำชี้แนะ แนวทางการสร้างเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ และรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยาที่เป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ให้การสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ รวมถึงเพื่อนครูที่โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ครูจิราพร อุทัยวัฒน์ ครูวิไลลักษณ์ ภูมิภาค และ ครูจิตติวา เพ็งงาน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำและเป็นกำลังใจอย่างดี และขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 /2 ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำวิจัยในครั้งนี้

ผลของความดีและประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอมอบเป็นคุณความดีของบิดา มารดา สามี บุตร เพื่อน พี่น้องและทุกๆ ท่านที่คอยให้กำลังใจ รวมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาอันยิ่งใหญ่จากท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ประณิตา ทองพันธ์

สิงหาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประเภทและรูปแบบของการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	50
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปการวิจัย	53
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	59
บรรณานุกรม	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	65
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	66
ข การหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยง และคุณภาพของเครื่องมือ	75
ค แบบวัดเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	80
ง ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	85
ประวัติผู้วิจัย	162

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและ นักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์	51
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	51
ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง	52

ญ

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง (P) บุคคล (B) พฤติกรรม และ (E) สิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Reciprocal interactions)	27
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย	46

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกือบ 20 ปีของความพยายามปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ใน มาตราที่ 23, 24 และ 26 ซึ่งสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเองทักษะทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาและให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึงโดย คำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญานอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสามานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 53)

คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้ อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและ

ความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียดการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ โดยใช้มาตรการการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัดและประเมินผลทุกระดับและประเภทการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 13)

ขณะที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นโดยอิงมาตรฐานซึ่งกำหนดสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปแล้ว นอกจากจะมีความรู้ความสามารถ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะนำไปสู่การมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการอีกด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก แต่รายงานการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาหลายฉบับ พบว่า ยังมีอีกหลายประเด็นที่ยังเป็นปัญหา และจะต้องเร่งพัฒนา ปรับปรุง โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ที่ขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และคุณธรรมและจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 49)

ทั้งนี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ประเทศมีพลเมืองที่ดี มีคุณภาพและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องอันจะนำมาซึ่งความแตกแยกและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของบ้านเมือง สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องหาวิธีการที่จะพัฒนานักเรียนในความดูแลให้มีคุณลักษณะดังกล่าว การพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ให้พัฒนาเต็มศักยภาพของแต่ละคนแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นวัยที่ต้องได้รับการพัฒนาพื้นฐานทางด้านจิตใจที่ดีงาม เพื่อเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของชาติในอนาคต ผู้เรียนในระดับนี้มีปัญหาด้านพฤติกรรมมากเพราะเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ กำลังปรับตัวกับสังคมที่มีตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ถ้าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีก็จะซึมซับสิ่งที่ไม่ดี จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องจัดสภาพแวดล้อมกล่อมเกล่าให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการ (สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา, 2553) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา ช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทยและนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ธราภรณ์ คำอุ่น, 2552 อ้างอิงใน พรรพิต จันทสุวรรณ 2556, น. 18) ทุกคนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดกับเด็กหรือผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อไป (สุรดา ไชยสงคราม, 2555, น. 30)

การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กไทย ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติต่อไป ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สามารถดำเนินการได้หลายวิธีได้แก่ การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8กลุ่มสาระ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน การจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นต้น และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถส่งเสริม และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถ

ค้นพบ และพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิง พหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี (กรมวิชาการ, 2545, น. 1) เช่นงาน วิจัยของชลธิชา จันมณี (2554, น. 133) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ ศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยะลา พบว่า ภายหลังจากทดลองนักศึกษามี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามนโยบาย สถานศึกษา 3D สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังจากทดลอง 1 เดือน นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม นโยบาย สถานศึกษา 3D สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ของสุนทรี ผาตินาวิน (2558, น. 115-117) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน แสนสุข จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ในกลุ่ม ทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึก สาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าของกลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะ แนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม เทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าพฤติกรรมดังกล่าวก่อนใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับ ระยะติดตามผลมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มทดลองที่มี ภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนา พฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน และการ สังเคราะห์ข้อมูลจากใบกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม จิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้น โดยใช้เทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ และสาร บันทึบหรือคำบอกเล่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า ตัวแบบบุคคลจริงได้ผลดีที่สุดเพราะสังเกตง่าย มีความชัดเจน เลียนแบบพฤติกรรมตัวแบบได้ดีกว่า และการเสนอตัวแบบต้องควบคู่กับการ เสริมแรง

ชุดกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เพราะ ชุดกิจกรรมแนะแนวจะช่วยส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้ กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา สร้างเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้กับทุกกลุ่มคน ทั้งวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม โดยมี รูปแบบ และเทคนิคหลากหลาย อาจเป็นกิจกรรมแนะแนวโดยตรงหรือผสมผสานในการเรียน การสอน การฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม ดังที่ สมร ทองดี และ ปราณี รามสูตร (2545 ,น. 8-10) กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมแนะแนวหากกระทำได้เหมาะสม จะส่งผล ดีต่อผู้รับบริการในการแก้ปัญหา เช่น การทะเลาะวิวาท พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหา ยา เสพติด การขาดความมีระเบียบวินัย ขาดคุณธรรมและความรับผิดชอบ ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยใช้กระบวนการทางแนะแนวก็น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่แก้ปัญหาได้ซึ่งส่งผลดีต่อผู้เกี่ยวข้อง ชุมชน สังคม และนอกจากจะช่วยให้ผู้รับบริการได้พัฒนา ตนเองแล้วยังสามารถสร้างคุณประโยชน์แก่สังคมได้ช่วยให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

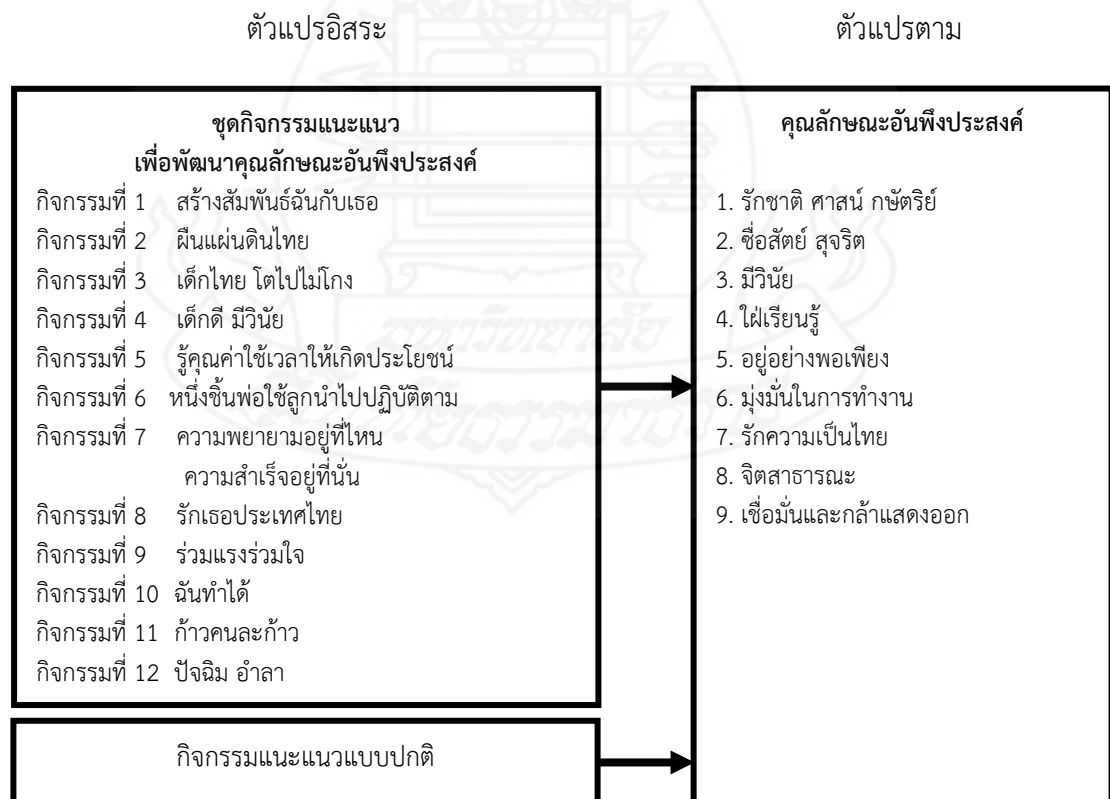
จากข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพบว่ายังไม่มีผลการวิจัยที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเท่าที่ควร ผู้วิจัยซึ่งอยู่ในฐานะครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียน จึงมีความสนใจใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ผู้วิจัยได้ทำงานอยู่ จึงได้เพิ่มเติมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อที่ 9 ในเรื่องความกล้าแสดงออกให้เป็นอีกลักษณะที่ควรมีขึ้นกับนักเรียนทุกคนเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมในยุคปัจจุบันได้ด้วยความมั่นใจและกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 *ประชากร* ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 63 คน จาก 2 ห้องเรียน

5.1.2 *กลุ่มตัวอย่าง* นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 24 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม และเรียงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากน้อยไปหามาก แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คนเท่ากัน

5.2 ตัวแปร

5.2.1 *ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)* คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

5.2.2 *ตัวแปรตาม (Dependent Variable)* คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ และ 9) เชื้อมนักกล้าแสดงออก

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 *คุณลักษณะอันพึงประสงค์* หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ครอบคลุมถึงคุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกที่ต้องการปลูกฝังให้กับผู้เรียนให้ติดเป็นนิสัย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน ดังนี้

6.1.1 *รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์* หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

6.1.2 ซื่อสัตย์ สุจริต หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการประพฤติปฏิบัติ ต่อตนเอง และผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ทั้งกาย วาจา เช่น ไม่ลักขโมยนำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน บอกรับได้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ ไม่พูดปด ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ไม่ลอกการบ้าน เป็นต้น

6.1.3 มีวินัย หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน สังคม โดยตรงผม เครื่องแต่งกายถูกระเบียบ ไม่ ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีวินัยในตนเองตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆเช่นมาโรงเรียนตรง ต่อเวลา ได้เข้าแถวในตอนเช้า มีความรับผิดชอบในการทำงานและส่งงานที่ได้รับ

6.1.4 ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการตั้งใจเรียนเอาใจใส่มี ความเพียรพยายามในการเรียนรู้ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ และแสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ ทั้งภายในภายนอกโรงเรียน เช่นศึกษาหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี รู้จักใช้ เวลาว่างในการ เข้าค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุดของโรงเรียน เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถสรุป องค์ความรู้จากการไปทัศนศึกษานอกห้องเรียน ที่ทางโรงเรียนจัดให้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

6.1.5 อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นผู้ดำเนินวิถี ชีวิตอย่างพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผลในการใช้เงิน สิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บ รักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตน และตัดสินใจด้วยความรอบคอบ สามารถปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้อย่างมีความสุข

6.1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการมีความรัก ศรัทธาในการทำงาน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเพียรพยายาม อดทนเพื่อให้งาน สำเร็จตามเป้าหมาย โดยเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ มีความสามารถในการปรับปรุง และ พัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ตลอดจนชื่นชมผลงานด้วยความภูมิใจ

6.1.7 รักความเป็นไทย หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการรู้จักและ สามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย เช่น อนุรักษ์การแต่งกายแบบไทย มีสัมมาคารวะ มีมารยาท มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ร่วมกันอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย สามารถ นำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของตน

6.1.8 จิตสาธารณะ หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นผู้มีลักษณะเป็น ผู้ให้และช่วยเหลือพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูและ ผู้อื่นทำงานด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาโดยไม่หวัง ผลตอบแทน เช่นช่วยเหลือเพื่อนๆ ที่เป็นเด็กพิเศษ และคนอื่นๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ ทั้งกำลัง กาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ดูแลรักษา สาธารณะสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

6.1.9 เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการมี คุณลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าถาม กล้าคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงออก อย่างเหมาะสมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เช่น กล้าร่วมแสดงความคิดเห็นขณะเรียน เมื่อมีข้อสงสัย ขณะเรียนกล้ายกมือสอบถามครูผู้สอน มีความเป็นตัวของตัวเองสามารถแสดงความคิดเห็นหรือร่วม อภิปรายกับครูและเพื่อนได้

6.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งมีการแบ่งเนื้อหาที่ประกอบไปด้วยกิจกรรม เกม สถานการณ์ ตัวอย่าง สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะ หรือความรู้ ความเข้าใจตามจุดประสงค์ ของสิ่งที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆกิจกรรมดังนี้ 1. สร้างสัมพันธ์ฉันกับเธอ (ปฐมนิเทศ) 2. ผืนแผ่นดินไทย 3. เด็กไทย โตไปไม่โกง 4. เด็กดีมีวินัย 5. รู้คุณค่า ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 6. หนึ่งขึ้นพ่อใช้ ลูกนำไปปฏิบัติตาม 7. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น 8. รักเธอประเทศไทย 9. ร่วมแรงร่วมใจ 10. ฉันทำได้ 11. ก้าวคนละก้าว 12. ปัจฉิม อ้อลา โดยนำกิจกรรมแนะแนวทั้งหมดมาดำเนินการทดลองอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการทดสอบด้วยแบบวัด ก่อนและหลังทดลอง จึงจะได้ผลการทดลองที่ตรงตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการจะมีคำชี้แจง รายละเอียดในการจัดกิจกรรม 2) คู่มือผู้รับบริการ มีใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบก่อนและหลัง 3) สื่อ/อุปกรณ์การจัดกิจกรรม

6.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จังหวัดกรุงเทพฯ ได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ด้าน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

7.2 ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ด้าน สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ

7.3 ได้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ด้านสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ

7.4 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่มีผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับชั้นอื่น ๆต่อไป

7.5 เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนนำผลการวิจัยไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

7.6 เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการในวิชาชีพการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเพื่อทำการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จังหวัดกรุงเทพฯ ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หนังสือ บทความ เอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.1 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้
 - 1.3 ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.5 ขั้นตอนการพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 1.6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว
 - 2.6 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.8 การประเมินกิจกรรมแนะแนว
 - 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.9.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.1 ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 253) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะว่า หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ พึงประสงค์ หมายถึง ต้องการ อยากรได้ มุ่งหมาย มุ่ง ควร ดังนั้น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แปลความหมายได้ตรงตามคำศัพท์ว่า เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดีที่สังคมและประเทศชาติต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 5) ให้ความหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ดังนี้ คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อันเป็นลักษณะที่สังคมต้องการในด้านการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม บุคลิกลักษณะนิสัยที่ดีงาม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 56) ให้ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่าหมายถึง ลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะ พลเมืองไทยและพลโลกตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดซึ่งมีอยู่ 8 คุณลักษณะ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ (2551, น. 9) ได้สรุปไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่คุณคิดถือปฏิบัติ โดยบุคคลส่วนใหญ่เห็นว่าดีงาม ถูกต้อง และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ตามที่สถานศึกษาและสังคมต้องการ

พระอานาจ อตถกามา (น้อยนิล) (2554, น. 36) ได้ให้ความหมายว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นคุณลักษณะที่โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม ต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

สุรดา ไชยสงคราม (2555, น. 27) สรุปว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ คุณธรรม คุณงาม ความดี ที่บุคคลควรยึดมั่นในการประพฤติ ปฏิบัติตนที่สังคม บุคคลทั่วไป มุ่งหวังให้เกิดขึ้น

ละออง สุดหนองบัว (2555, น. 16) ได้สรุปไว้ดังนี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม ที่สถานศึกษากำหนดเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2560, น. 2) ให้ความหมายว่า การมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความประหยัดมัธยัสถ์ หรือรวมเรียกว่า มีวินัยในตนเอง ความเป็นนักอ่าน นักพูด นักเขียน นักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ ศิลปิน นักดนตรี นักประวัติศาสตร์ นักโภชนาการ นักเรียนรู้ นักนวัตกรรม นักบริการ นักจิตอาสา ซึ่งเป็นนิสัย และค่านิยมภายในตนเอง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564, น. 11-12) ได้กล่าวในยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฉบับที่ 12 เกี่ยวกับ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ถึงแนวทางการพัฒนาที่สำคัญประกอบด้วย

1. ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมความมีระเบียบวินัยและจิตสาธารณะ

2. พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า อาทิ ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3. ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต

4. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและภาษีในการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพ

6. พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว และ 7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ กำหนดมาตรการดูแลครอบครัวที่เปราะบาง และส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึง

จากแนวคิดและความหมายต่างๆ สามารถนำมาประมวลเข้าด้วยกัน และสรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรม การกระทำ ที่บุคคลได้ประพฤติ ปฏิบัติ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในสังคมว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม เมื่อปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์ต่อตัวเอง ผู้อื่นและสังคม

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นิยาม ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 181) กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, น. 4-5) มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ 8 ประการ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็น

ไทย 8) มีจิตสาธารณะ โดยที่โรงเรียนได้เพิ่มคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีก 1 คุณลักษณะ เป็นคุณลักษณะข้อที่ 9 คือมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.2.1 รักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 1-3) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านรักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ว่า ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ ได้แก่

1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง

1.2 อารมณ์ดีซึ่งความเป็นไทย พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม

1.3 ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ (ศาสนาพุทธ) และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ

1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น มีส่วนร่วมหรือจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ได้ให้ความหมายของการรักษาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ว่า คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ อารมณ์ดีซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนาและเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

1. เป็นพลเมืองดีของชาติ

1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบาย ความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง

1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองของชาติ

1.3 มีความสามัคคีประรองดอง

2. อารมณ์ดีซึ่งความเป็นชาติไทย

2.1 เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

2.2 หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติ ไทย

3. ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

3.1 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

3.2 ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับ

3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน

4. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

4.1 เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

4.2 แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์

4.3 แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

1.2.2 ชื่อสัตย์สุจริต

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 6-7) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านชื่อสัตย์สุจริต ว่าประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งท่ายกาย วาจา ใจ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงปราศจากความลำเอียง และปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา

2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งท่ายกาย วาจา ใจ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) อธิบายคำว่าชื่อสัตย์สุจริต ว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งท่ายกาย วาจา ใจ โดยมีตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

1. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งท่ายกายวาจา ใจ
 - 1.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง
 - 1.2 ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด
 - 1.3 ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา
2. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งท่ายกาย วาจา ใจ
 - 2.1 ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
 - 2.2 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง
 - 2.3 ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

1.2.3 มีวินัย

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 10-11) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านการมีวินัย ว่า ประกอบด้วยตัวชี้วัด 1 ข้อ ได้แก่

1. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ได้ให้ความหมายของคำว่า มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

1. ปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

2.1.4 ใฝ่เรียนรู้

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 14-15) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านใฝ่เรียนรู้ ว่า ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

1. ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ได้ให้ความหมายของคำว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยมีตัวชี้วัด ได้แก่

1. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 ตั้งใจเรียน

1.2 เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

1.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

2. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม

2.2 บันทึกความรู้วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

2.3 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวัน

2.1.5 อยู่อย่างพอเพียง

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 18-19) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านการอยู่อย่างพอเพียง ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม พฤติกรรม บ่งชี้ เช่น ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผลและไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด

2. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พฤติกรรม บ่งชี้ เช่น วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตร โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ได้ให้ความหมายอยู่อย่างพอเพียงว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

1.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม

1.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่าและเก็บรักษาดูแล อย่างดี

1.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล

1.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด

2. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1 วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ข้อมูลความรู้ ข่าวสาร

2.2 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 22-23) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้าน ประกอบด้วยมุ่งมั่นในการทำงาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

1. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และปรับปรุง และพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

2. ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น มุ่งมั่นทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พยายาม แก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ได้ให้ความหมายมุ่งมั่นในการทำงานว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีตัวชี้วัด ได้แก่

1. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
 - 1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ
 - 1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วย ตนเอง
2. ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย
 - 2.1 ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
 - 2.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ
 - 2.3 ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

2.1.7 รักความเป็นไทย

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 26-27) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านรักความเป็นไทย ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ข้อ ได้แก่

1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวทีพฤติกรรมบ่งชี้ เช่น แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย และชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย พฤติกรรมบ่งชี้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและแนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ให้ความหมายรักความเป็นไทยว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญูกตเวที
 - 1.1 แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ
 - 1.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมไทย

1.3 ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
 - 2.1 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - 2.2 ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
3. อนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย
 - 3.1 นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต
 - 3.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย
 - 3.3 แนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

2.1.8 มีจิตสาธารณะ

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2556, น. 30-31) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านการมีจิตสาธารณะ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนและแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น

2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม พฤติกรรมที่บ่งชี้ เช่น ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ให้ความหมายการมีจิตสาธารณะว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน
 - 1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ
 - 1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
 - 1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น

2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

- 2.1 ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ
- 2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม
- 2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

2.1.9 มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (2560, เอกสารหลักสูตรโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ) ให้ความหมายการมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าถาม กล้าคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม โดยมีตัวชี้วัดดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก

1.1 กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิดมีความเป็นผู้นำและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.2 สามารถเล่าเรื่องประสบการณ์ที่ตนเองพบเห็นในชีวิตประจำวันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ หน้าห้องเรียนได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มี 8 ประการด้วยกัน คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ และ 9) คือมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก

1.3 ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 56) กล่าวถึงความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ 23 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษา กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์สรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้าง วัฒนธรรมให้นักเรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

ธรรมาธิ คำอ่อน (2552 อ้างอิงในพรพศ จันทสุวรรณ, 2556 น. 18) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา ช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทยและนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

สุรดา ไชยสงคราม (2555, น. 30) สรุปความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ว่า ทุกคนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับเด็กหรือผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อไป

จากความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้างต้น สรุปได้ว่า การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ นั้น ย่อมส่งผลให้เขาเป็นคนดีได้ในอนาคต สามารถประพฤติ ปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของสังคม และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักวิชาการ หน่วยงานต่างๆ ได้ศึกษา และให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยไว้ดังนี้

ดวงกมล สีนเพ็ง (2553, น. 19-20 ในโครงการวิจัย “การพัฒนาและการนำนวัตกรรมทางการศึกษา จากห้องปฏิบัติการคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สู่วิทยาลัย” กล่าวว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 4ร หมายถึง คุณลักษณะที่บุคคลในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ควรมีเพื่อให้เป็นผู้สามารถแสวงหาความรู้ เรียนรู้และสร้างความรู้ เพื่อให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ และยังคงรักษาความเป็นอัตลักษณ์ไทยไว้ได้อย่างภาคภูมิใจ ดังนี้

ร ที่ 1 รู้ทัน รู้ทั่วโลก (Smart consumer) ประกอบด้วย

- 1.1 ทักษะในการแสวงหา คัดสรรและสร้างความรู้
- 1.2 ทักษะการใช้และการจัดการความรู้
- 1.3 ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 1.4 ทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา
- 1.5 ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร

ร ที่ 2 เรียนรู้ชำนาญ เชี่ยวชาญ ปฏิบัติ (breakthrough thinker) ประกอบด้วย

- 2.1 การคิดใหม่/การคิดสร้างสรรค์/การคิดแย้งแทงตลอด
- 2.2 จิตมุ่งคุณภาพ มาตรฐานและความเป็นเลิศ

ร ที่ 3 รวมพลังสร้างสรรค์สังคม (social concern) ประกอบด้วย

- 3.1 การทำงานแบบร่วมมือเป็นทีมและสร้างเครือข่าย
- 3.2 ความสามารถในการบริหารจัดการ
- 3.3 การแข่งขัน/อดทน/สู้สิ่งยาก
- 3.4 การเห็นแก่ส่วนรวม เป็นธรรมและยั่งยืน

ร ที่ 4 รักษ์วัฒนธรรมไทย ใฝ่สันติ (Thai pride) ประกอบด้วย

- 4.1 รักษ์ความเป็นไทย/ยึดมั่นในสันติธรรม

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตันและคณะ (255, น. 16-19) โรงเรียนสร้างสรรค์: นวัตกรรมสู่การปฏิบัติ กล่าวว่า 9 คุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนคิดสร้างสรรค์ สมองของเด็กเรียนรู้น่ามากกว่าสมองของผู้ใหญ่เป็นพันๆเท่า เด็กเรียนรู้อย่างที่เข้ามากระทบ สิ่งเข้ามากระทบล้วนเป็นข้อมูลเข้าไป

กระตุ้นสมองเด็กทำให้เซลล์ต่างๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อต่างๆ อย่างมากมาย ซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น สมองจะทำหน้าที่นี้ไปจนถึงอายุ 10 ปี จากนั้นสมองจะเริ่มขจัดข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันทิ้งไปเพื่อให้ส่วนที่เหลือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การเรียนรู้ที่ถือสมองเป็นพื้นฐาน (Brain-based Learning) เกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญ 3 ประการคือ

1. การทำงานของสมอง
2. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเปิดกว้างให้เด็กเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง

การเรียนรู้เชิงคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานส่งเสริมให้เด็กไทยได้พัฒนาศักยภาพสมองของเขาอย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตามการเรียนในประเทศไทยจะเน้นไปในเชิงคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) เรียนเพื่อหาคำตอบ ทำให้เด็กไทยเก่งในด้านนี้ และเชื่อว่า คำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว มีวิธีการหาคำตอบที่ถูกเพียงแค่ 1 วิธี เพราะฉะนั้นการศึกษาไทยจะต้องเปลี่ยนเพื่อให้เด็กไทยทุกคน มีทักษะที่สำคัญในการประกอบอาชีพในอนาคต แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนไทยในปัจจุบันเด็กจะถูกบังคับ เมื่อเข้าห้องเรียนเด็กต้องนั่งนิ่ง เพราะว่าถูกห้ามพูด ต้องตั้งใจเรียน นั่นเป็นการทำร้ายเด็กโดยตรง เพราะฉะนั้นการศึกษาไทย ต้องฝึกฝนทำให้เด็กมีทักษะการค้นคว้าและเรียนรู้ ค้นหาพรสวรรค์ของตน ฝึกให้เด็กคิดเป็น การเรียนรู้รูปแบบใหม่ ครูควรอยู่เบื้องหลังให้เด็กออกมาแสดง ออกมานำเสนอผลงาน ให้เด็กค้นคว้าสิ่งที่เด็กสนใจ การฝึกให้เด็กทำงานเป็นกลุ่ม การใช้ข้อมูลอย่างถูกวิธี การสร้างเทคโนโลยีเข้ามาประกอบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนแบบนี้ จะทำให้เด็กอยู่ในสังคมได้ ไม่ใช่เฉพาะสังคมอาเซียนแต่เป็นสังคมโลก

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน เชิงความคิดสร้างสรรค์นั้นจะต้องสร้างให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับในสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นจากการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อจะเป็นพื้นฐานแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรมีคุณลักษณะสำคัญ 9 ประการ คือ

1. เชื่อมมั่นในความสามารถของแต่ละบุคคล
2. สามารถนำคุณค่าที่มีในความคิดไปใช้ประโยชน์ได้
3. มีความคิดที่หลากหลาย
4. ไม่เชื่อในสิ่งที่คนอื่นคิดไว้โดยไม่ได้มีการคิดไตร่ตรองให้รอบคอบ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้คิดค้นผลงานที่สร้างสรรค์อย่างไม่มีขีดจำกัด
6. ให้กำลังใจและเอาใจใส่ต่อการสร้างสรรค์ผลงานที่อาจต้องใช้เวลา
7. รู้จักมองไปรอบๆ ตัวเองเพราะสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจะทำให้เกิด

ความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย

8. สนใจและเตรียมความพร้อมสู่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

9. มีความมุ่งมั่นที่จะมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาและให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

นุชลี อุปกัย (2555, น. 128-129) กล่าวว่า มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมตลอดระยะเวลาที่มีชีวิตอยู่ การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดและ พฤติกรรมที่เหลือของมนุษย์ ล้วนแล้วแต่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการปะทะสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม จนทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของตนเองให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้นๆ ได้เราเรียกลักษณะการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า การเรียนรู้ นั่นเอง ดังนั้น การเรียนรู้จึงมิได้หมายถึงการเรียนในโรงเรียนเพื่อให้มีวิชาความรู้และทักษะต่างๆ แต่การเรียนรู้มี ความหมายมากมายกว่านั้น

สุคนธ์ สิ้นพานนท์, วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์ และพรณี สิ้นพานนท์ (2555, น. 242-243) กล่าวถึงการพัฒนาเยาวชนให้คิดเป็น ปัจจุบันนักการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอน ต่างก็ตื่นตัวที่จะพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติ- การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนตามวิสัยทัศน์หลักการและจุดหมาย ของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่เน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วยความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการ แก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังต้อง ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2556, น. 376) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะที่สำคัญของ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ควรได้รับการพัฒนา มีองค์ประกอบ 3 หลักดังนี้

1. ด้านความรู้ ความรู้ที่ควรได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยจิตสำนึกต่อโลก การเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ความเป็นพลเมือง วัฒนธรรมมนุษย์และโลกทางกายภาพและโลกธรรมชาติ สุขภาพและสวัสดิภาพ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. ด้านทักษะการเรียนรู้และการคิด ทักษะการเรียนรู้และการคิดที่ควรได้รับ การส่งเสริมให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความอยากรู้/จิตแห่งวิทยาการ (Disciplined Mind) การคิดระดับสูง การคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรม ทักษะการทำงานเป็นทีม/การทำงานร่วมกัน/ การสร้างเครือข่าย ทักษะการใช้ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร ทักษะการผลิตนวัตกรรม

3. ด้านทักษะชีวิต ทักษะชีวิตที่สำคัญที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการปรับตัว การใช้เหตุผลที่ดี ความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และในฐานะพลเมือง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ความสามารถในการชี้นำตนเอง ความกล้าเสี่ยง การมีส่วนร่วมในฐานะพลเมือง ในระดับท้องถิ่นและโลก ความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) จิตแห่งความเคารพ (Respectful Mind) และจิตแห่งจริยธรรม (Ethical Mind)

ธราญา จิตรชญาวนิช (2560, น. 66-69) ได้พูดถึงแนวคิดการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หัวใจสำคัญของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” หมายถึง การพัฒนาที่ก่อให้เกิดดุลยภาพ ระหว่างการกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทุกคน เศรษฐกิจที่ทำให้เกิดดุลยภาพของการพัฒนาได้นั้น จำเป็นต้องเป็นเศรษฐกิจในสังคมที่มีรากฐานมั่นคง มีความสามารถในการแข่งขันและสามารถพึ่งตนเองได้ตั้งนั้นในการส่งเสริมแนวคิดของการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) การพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจอย่างน้อย 2 ด้าน คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ทักษะ (Skills) นอกจากความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาระดับโลกดังกล่าวแล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวอย่างกลุ่มทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ยั่งยืน มีดังนี้

2.1 ทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถจัดระเบียบการคิดที่ละด้าน อย่างเป็นระบบมีการดึงเอาความรู้และประสบการณ์ของผู้คิดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจอย่างมีคุณภาพ

2.2 ทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้การเขียนคำพูด และท่าทาง เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์

2.3 ทักษะในการวิเคราะห์และวางแผนล่วงหน้า สามารถนำข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่มาเปรียบเทียบประมวลผล แปลความหมายและกำหนดเป้าหมายในอนาคตที่ต้องการ

2.4 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เกี่ยวกับค่านิยม (Values) สามารถประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่อยู่รอบตัว ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิต โดยอาศัยความรู้ คุณธรรมและความเพียรให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนในสังคมไทย เพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ

2.5 ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล สามารถสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้างไว้ได้ยืนยาว ค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง รวมทั้งเข้าใจความเหมือน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความแตกต่างช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่า

2.6 ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างปลอดภัยรู้วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บและสามารถแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่จะนำไปสู่โรคร้ายไข้เจ็บได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รู้วิธีการป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากภัยอันตรายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. มุมมอง (Perspectives) การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นส่งเสริมให้บุคคลสามารถมองได้รอบด้าน ฝึกให้สามารถมองปัญหาในหลายมุมที่แตกต่างกันออกไป ช่วยให้บุคคลเข้าใจถึงเหตุและผลของสิ่งที่เกิดขึ้น สามารถคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับคนอื่น ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ ศักยภาพดังกล่าวถือเป็นปัจจัยสำคัญสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ค่านิยม (Values) องค์กรประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน คือการสร้าง ความเข้าใจให้ประชากรโลกเกี่ยวกับค่านิยมที่เหมาะสมสำหรับสังคมที่

ยั่งยืน เพื่อให้คนตระหนักถึงแนวคิดหรือพฤติกรรมที่ตนเลือกใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตประจำวัน และทำความเข้าใจกับความคิดหรือพฤติกรรมที่คนอื่นใช้เป็นแบบแผนในชีวิตประจำวันเช่นกัน โดยการพิจารณา ไตร่ตรอง และวิเคราะห์เป้าหมาย รูปแบบและผลกระทบของความคิดและพฤติกรรมที่สมาชิกของสังคมยอมรับ เปิดโอกาสให้คนในสังคมได้ร่วมกันสร้างค่านิยมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

พิมพันธ์ เตชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข (2560, น. 1-2) กล่าวว่า ลักษณะของคนไทยยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้คนไทยได้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนไทยในศตวรรษที่ 21 คือ การเป็นนักสืบสวน แสวงหาความรู้ด้วยความสนใจใฝ่รู้ รวมทั้งลักษณะสำคัญดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจ คือ ความรู้พื้นฐาน ความรู้ในอาชีพ ความรู้โลกศึกษา
2. มีทักษะ 5C ดังนี้
 - 2.1 Creative problem solving skills (ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์)
 - 2.2 Critical thinking skills (ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ)
 - 2.3 Collaborative skills (ทักษะการร่วมมือร่วมพลัง)
 - 2.4 Communicative skills (ทักษะการสื่อสาร)
 - 2.5 Computing skills (ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์)
3. มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความประหยัด มัธยัสถ์ หรือรวมเรียกว่า มีวินัยในตนเอง มีความเป็นนักอ่าน นักพูด นักเขียน นักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ ศิลปิน นักดนตรี นักประวัติศาสตร์ นักโภชนาการ นักเรียนรู้ นักนวัตกรรม นักบริการ นักจิตอาสา ซึ่งเป็นนิสัยและค่านิยมภายในตนเอง

กล่าวได้ว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิค/วิธีการสอน วิธีการคิดรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีสมรรถนะสำคัญและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นคนดีตามที่รูปแบบสังคมต้องการ

1.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1) ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิดของพือาเจต์

อซรา เอ็บซุซลิริ (2559, น. 52-59) ได้สรุปว่าสติปัญญา หรือความสามารถในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรมเนื่องจากผู้ที่มีคุณธรรมสูง มักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ พือาเจต์ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้นตามช่วงอายุของบุคคลดังนี้

1. ขั้นการสัมผัสการเคลื่อนไหว (sensorimotor stage) อายุ 0-2 ปี เป็นพัฒนาการทางสติปัญญาตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ปี โดยเด็กจะรับรู้และแก้ปัญหาต่าง ๆ จากการสัมผัส สิ่งเร้าและการเคลื่อนไหวร่างกาย ในการศึกษาเรื่องนี้ พีอาเจต์ ได้ทำการสังเกตพฤติกรรมของ บุตรสาวคนหนึ่งของเขาเมื่ออายุได้ขวบเศษ เขาได้ส่งกล่องของเล่นมีลักษณะคล้ายกลิ้งไม้ขีดไฟ ภายในกล่องมีโซ่เส้นเล็ก ๆ มีเสียงดังกรุ๊งกริ๊งบรรจุอยู่ เขาแ้มกล่องพอให้มองเห็นโซ่ พร้อมกับเขย่า ให้เกิดเสียง เขาสังเกตพบว่าบุตรสาวของเขาจับกล่องหมุนไปมา พยายามหยิบโซ่ออกจากกล่องให้ได้ ครู่หนึ่งก็สามารถดึงกล่องได้ แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยนี้สามารถแก้ปัญหาได้จากการสัมผัสและการ เคลื่อนไหวร่างกายแทนที่จะเป็นการใช้สมองคิดอย่างเดียว

2. ขั้นก่อนการคิดแบบเหตุผล (preoperational stage) อายุ 2-7 ปี พัฒนาการขั้นนี้มักเกิดกับเด็กระดับอนุบาลถึงประถมต้น แบ่งเป็น 2 ระยะได้แก่

2.1 ขั้นก่อนการเข้าใจความคิดรวบยอด (preconceptual stage) อายุ 2-4 ปี เป็นระยะของลักษณะการคิดที่สำคัญคือ การเล่นสมมุติ การวาดรูป การสร้างจินตภาพ พัฒนาการทางภาษาพูดและการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (egocentrism) คือเขาจะไม่เข้าใจความคิดของ ผู้อื่น จะคิดว่าตนคิดอย่างไรผู้อื่นก็คิดเช่นนั้น และความคิดของตนเป็นความคิดที่ถูกต้อง

2.2 ขั้นเข้าใจเหตุผล (intuitive stage) อายุ 4-7 ปี เป็นระยะที่ความคิด ของเด็กเริ่มมีเหตุผลมากขึ้น อยู่ในความเป็นจริงมากขึ้น แต่จะสามารถรับรู้ได้เฉพาะสิ่งที่ปรากฏใน ขณะนั้น โดยไม่ใส่ใจกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อนหน้านั้น

3. ขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงรูปธรรม (concrete operational stage) อายุ 7-11 ปี เป็นพัฒนาการของเด็กระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเด็กวัยนี้สามารถคิดอย่างมีเหตุผลมาก ขึ้น ในช่วงต้นของขั้นนี้เด็กจะยังมีการเล่นสมมุติ แต่ก็เป็นการเล่นสมมุติที่อยู่ในความเป็นจริง เช่น เล่น เป็นหมอ เล่นขายของ ต่างจากการเล่นสมมุติในขั้นก่อนการเข้าใจความคิดรวบยอด ซึ่งเป็นการสมมุติ ที่อยู่ในจินตนาการ เช่นสมมุติเป็นสัตว์ประหลาด เป็นซูเปอร์แมน มีกำลังภายใน ลักษณะการคิดที่ สำคัญในขั้นนี้ ที่ไม่พบในขั้นเข้าใจเหตุผล ได้แก่

3.1 การสร้างภาพในใจ (mental representation) เช่นการคิดเลขในใจ การจดจำเส้นทางต่าง ๆ เขาสามารถอธิบายเส้นทางได้ ซึ่งถ้าถามเด็กขั้นเข้าใจเหตุผลจะไม่สามารถ อธิบายเส้นทางเช่นนี้ได้ แต่สามารถพาเดินไปยังสนามเด็กเล่นได้ นั่นคือเขาไม่สามารถอธิบายโดยสร้าง ภาพในใจได้

3.2 การคิดย้อนกลับได้ (reversibility) ขั้นนี้เด็กสามารถคิดย้อนจาก ข้อมูลปัจจุบันไปสู่ข้อมูลก่อนหน้าได้ เช่น ตัวเขาและน้องชายมีเงินรวมกัน 15 บาท เป็นเงินของ น้องชาย 7 บาท ตัวเขาก็จะมีเงินส่วนตัว 8 บาท ซึ่งเด็กในขั้นการคิดแบบเหตุผลจะไม่สามารถคิดได้

3.3 การเข้าใจเรื่องการคงตัวหรือการอนุรักษ์ (conservation) ขั้นนี้เด็ก สามารถเข้าใจลักษณะปริมาณของสิ่งต่าง ๆ ตามสภาพความเป็นจริงแม้ลักษณะทางกายภาพจะ เปลี่ยนไปก็ตาม

3.4 การเปรียบเทียบลำดับของสิ่งต่าง ๆ (seriation) ในขั้นนี้เด็กสามารถ คิดแบบใช้เหตุผลเชิงรูปธรรมในการจัดลำดับสิ่งของ โดยเปรียบเทียบคุณสมบัติเชิงปริมาณด้านต่าง ๆ เช่นน้ำหนัก ขนาด ความสั้น ยาว อ้วน ผอม

สรุปว่าแม้เด็กในขั้นนี้มีพัฒนาการทางสติปัญญาก้าวหน้ามากขึ้นหลายประการแต่การคิดของเขาก็กังต้องอาศัยพื้นฐานของประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมอยู่ เขายังไม่สามารถคิดหาเหตุผลที่เป็นนามธรรมได้เหมือนผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามในช่วงปลายของขั้นนี้เด็กจะเริ่มเข้าใจความสัมพันธ์แบบเหตุกับผลและสามารถแก้ปัญหาโดยอาศัยการอนุมานความสัมพันธ์ในปัญหานั้นได้บ้างแล้ว

4. ขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงนามธรรม (formal operational stage) อายุ 11 ปี ขึ้นไป ในขั้นนี้เด็กสามารถคิดได้ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ในรูปแบบของการคิดแบบต่าง ๆ ทั้งในเชิงรูปธรรมและนามธรรม เช่นการคิดแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การสร้างสมมติฐาน การคิดคาดคะเน เป็นต้น แต่ที่ยังไม่สามารถคิดได้ลึกซึ้ง รอบคอบเท่าผู้ใหญ่เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ ทั้งนี้คุณภาพการคิดของแต่ละบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับพันธุกรรมและการเรียนรู้ในวัยที่ผ่านมาด้วย นอกจากนี้พือาเจต์ยังได้เสนอแนวคิดจากผลการศึกษาทดลองของเขาว่า พัฒนาการพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นผลมาจากองค์ประกอบทั้งด้านวุฒิภาวะ (maturation) ประสบการณ์ (experience) และกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม (social transmission) นั่นคือเด็กที่ได้รับการจัดสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เขาได้ใช้ความคิด การสังเกต การแก้ปัญหา อย่างเหมาะสมต่อเนื่องตามวัยจะสามารถพัฒนาเข้าสู่ขั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการทางสติปัญญาได้เร็วขึ้น ทั้งนี้ช่วงอายุในแต่ละขั้นของพัฒนาการในเด็กแต่ละคนสามารถยืดหยุ่นได้ประมาณ 1-3 ปี

2) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

อชรา เอ็บสูสิริ (2559, น. 89-91) กล่าวว่า โคลเบอร์ก ยึดถือ ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิด ของพือาเจต์ (Piaget,1967) เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม และถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา โคลเบอร์กอธิบายทฤษฎีของเขาว่า จริยธรรมของมนุษย์แบ่งเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับประกอบด้วย 2 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ระดับที่ 1 ระดับก่อนมีจริยธรรมของตนเอง (preconventional level) การตัดสินใจจริยธรรมในระดับนี้จะอยู่บนพื้นฐานความต้องการของตนเองและกฎเกณฑ์ข้อบังคับของผู้มีอำนาจเหนือกว่า

ขั้นที่ 1 จริยธรรมจากภายนอก หรือก่อนกฎเกณฑ์ (heteronymous morality) ขั้นนี้พฤติกรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับความเกรงกลัวอำนาจของผู้อื่น (อายุ 2-7ปี)

ขั้นที่ 2 การได้รับผลตอบแทนแลกเปลี่ยนหรือทำความดีเพื่อรางวัล (instrumental purpose and exchange) (อายุ 7-10ปี)

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์ (conventional level) การตัดสินใจจริยธรรมในระดับนี้จะขึ้นอยู่กับความคาดหวังของครอบครัว การเห็นด้วยของผู้อื่น ค่านิยม กฎเกณฑ์ของสังคมและกฎหมายของบ้านเมือง

ขั้นที่ 3 การยอมรับของสังคม (mutual interpersonal expectation relationships and interpersonal conformity) บุคคลจะทำความดีเพื่อให้กลุ่มหรือสังคมให้การยอมรับตน เช่นทำในสิ่งที่ เป็นข้อตกลงของกลุ่มเพื่อให้ตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (อายุ 10-13 ปี)

ขั้นที่ 4 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม (social system and conscience) ขั้นนี้บุคคลจะคิดว่าการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ คือการทำความดี (อายุ 13-16ปี)

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ เป็นจริยธรรมที่เกิดจากวิจรรณญาณ (postconventional moral reasoning) จริยธรรมในระดับนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่คนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นความดีงามที่เป็นสากลนิยม

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมและสิทธิส่วนบุคคล (social contract and individual rights) ความดีงามในขั้นนี้เป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ ชื่นชม ยอมรับ เช่น อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย หรือครูที่ทุ่มเทเสียสละเวลาอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยความรัก ความเมตตา อย่างจริงใจ (อายุ 16 ปีขึ้นไป)

ขั้นที่ 6 คุณธรรมตามหลักสากลนิยม (universal ethical principle) รู้สึกเกลียดกลัวความชั่ว จะไม่ยอมทำสิ่งที่ผิดเป็นอันขาด (เกิดกับเพียงบางคนเท่านั้น) ความดีงามในขั้นนี้เป็นพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติจากจิตสำนึกที่ดีงามของตนโดยไม่ต้องการผลตอบแทนใดๆ และพฤติกรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่คนทั่วโลกยอมรับว่าเป็นความถูกต้องดีงาม

เนื่องจากการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจึงต้องสอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาด้วย เช่น ในวัยแรกเกิดถึงประมาณ 7ขวบ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอาจต้องใช้การเล่นทาน การตุ้ยนุ่นแบบที่เด็กรักศรัทธาชื่นชมควบคู่กับการเสริมแรงและการลงโทษ หรือในช่วงวัยรุ่นการปลูกฝังคุณธรรมจะต้องใช้ตัวแบบทางสังคม เช่น ดาราหรือกลุ่มเพื่อนและถ้า 2 ระดับแรกบุคคลได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมมาแล้ว ในวัยผู้ใหญ่เขาจะยังสามารถคิดวิเคราะห์เลือกค่านิยมที่เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามได้

3) ทฤษฎีตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

จิริฐกาล พงศ์ภคเธียร (2553, น. 27-80) กล่าวถึงทฤษฎีจิตตปัญญาศึกษาว่าเป็นปรัชญาแนวคิดเรื่อง Contemplative Education เริ่มต้นในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1974 ที่มหาวิทยาลัยโยนาโรปะ มลรัฐโคโลราโด ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยเชอเกียมตรงปะ แต่เริ่มเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้นในช่วงไม่กี่ปีมานี้ ในหมู่นักการศึกษาทุกระดับ สำหรับมหาวิทยาลัยโยนาโรปะ การปฏิบัติเชิงจิตตปัญญาในการศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งเน้น การสืบค้นสำรวจภายในตนเอง การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และการรับฟังด้วยใจเปิดกว้างซึ่งจะนำไปสู่การตระหนักรู้จักตนเอง การหยั่งรู้ความเปิดกว้างซึ่งจะนำไปสู่การตระหนักรู้และเข้าใจตนเองย่อมจะส่งผลให้เกิดความชื่นชมในคุณค่าของประสบการณ์ของผู้อื่นด้วยเช่นกัน

เป้าหมายของการศึกษาเชิงจิตตปัญญาไม่ได้เป็นไปเพื่อการใคร่ครวญภายในเท่านั้น และจิตตปัญญาปัญญาศึกษาก็ไม่ได้หมายถึงการละเลยความเป็นวิชาการไป ทว่าหมายถึงการหยั่งรากให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ให้เป็นประสบการณ์ซึ่งสัมผัสได้โดยตรงมากขึ้น ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านใน และการพัฒนาความรู้ภายนอกเติบโตไปอย่างพร้อมเพรียง การศึกษาที่มีสมดุลดังกล่าวย่อมจะบ่มเพาะความสามารถของผู้เรียนให้ไปเกินระดับของถ้อยคำและมโนทัศน์ รวมไปถึงเรื่องของหัวใจ บุคลิก ลักษณะนิสัย ความสร้างสรรค์ การตระหนักรู้ใจตน การมีสมาธิ ความเปิดกว้าง และความยืดหยุ่นทางความคิด

ในประเทศไทยมีองค์กรและสถาบันต่างๆที่สนใจนำแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยส่วนใหญ่เริ่มต้นจากกลุ่มการศึกษาทางเลือก ปัจจุบันเริ่มมีการขยายแนวคิดเข้าไปในระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

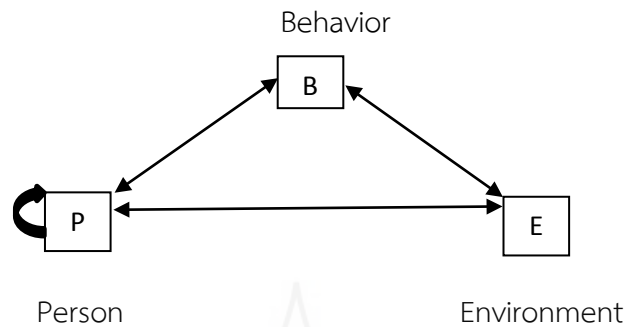
เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามที่ผู้รู้หลายท่านได้กล่าวไว้ ไม่ว่าจะเป็นเชิงปรัชญา ศาสนา หรือในมิติของการศึกษาเองนั้นล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับเรื่องของชีวิต โดยขาดเสียไม่ได้ซึ่งความเชื่อมโยงต่อสังคมและวัฒนธรรมเพื่อทำให้มนุษย์ชาติเกิดการพัฒนา การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตัวผู้เรียน ซึ่งหมายถึงมิติทางจิตวิญญาณเป็นพื้นฐานอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางสังคม การอยู่ร่วมกันโดยมีความสัมพันธ์อันดีให้ทุกคนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษานั้น จิตตปัญญาเปรียบเสมือนปัจจัยสำคัญของการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง จากความมุ่งหมายของการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดสิ่งที่ดีกว่าอันหมายถึงความสุขสงบในวิถีการดำเนินชีวิตของคนทุกชาติพันธุ์ การศึกษาที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในทุกระดับ จากการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มต้นตั้งแต่ระดับบุคคลที่เห็นความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของตนเองต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้คนไปสู่ระดับชุมชน องค์กรที่มีความรักใคร่อาทร เห็นความเท่าเทียมในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และสังคมที่มีความยุติธรรม มีความวางใจต่อกัน ก่อให้เกิดความรู้สึกรับประกันปลอดภัย เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน อันเป็นหนทางในการนำพามนุษย์ชาติไปสู่ทางออกของปัญหาหรือสภาวะวิกฤตการณ์ต่างๆ ในสังคมที่กำลังเผชิญกันอยู่อย่างมองไม่เห็นทางสว่าง ทำให้การศึกษาได้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลที่ยั่งยืน

จากแนวคิดทฤษฎีเบื้องต้น จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกัน โดยเริ่มต้นตั้งแต่ผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญ วางนโยบายให้กับบุคลากรในโรงเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้หลากหลาย เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน มีการติดตามวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน

4) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา

อัลตรา เอ็บสุลลิส (2559, น.86-89) ได้กล่าวว่าทฤษฎีของแบนดูราช่วยอธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ในสภาพธรรมชาติมากกว่าในห้องทดลอง โดยเน้นที่การเรียนรู้จากการเลียนแบบและผลของพฤติกรรมในอดีต เนื่องจากแบนดูราได้แนวคิดว่าการเรียนรู้ของมนุษย์จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านตัวบุคคล (P) 2) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (B) 3) องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมหรือบุคคลรอบตัว (E) ทั้ง 3 องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง (P) บุคคล (B) พฤติกรรม และ (E) สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Reciprocal interactions)

ที่มา : Schnk Pintrick & Meece,2010:127.

1. กระบวนการทางปัญญาของบุคคล (Cognitive process)
 แบบดูราอธิบายว่ากระบวนการทางปัญญาในการเรียนรู้ของบุคคลประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ
 - 1.1 บุคคลมีความสนใจ ใส่ใจ ในตัวแบบ (attention = A)
 - 1.2 บุคคลจดจำตัวแบบนั้น (retention = R)
 - 1.3 บุคคลแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ (producing behavior = B)
 - 1.4 บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำ (motivated to repeat the behavior = M)
2. ประเภทของตัวแบบ (model)
 แบบดูราแบ่งตัวแบบออกเป็น 3 ประเภทได้แก่
 - 2.1 ตัวแบบที่มีชีวิต (live model) หมายถึง ตัวแบบที่เป็นบุคคล เช่น พ่อแม่ พี่น้อง ครู เพื่อน คนทั่วไปที่บุคคลสามารถสัมผัสได้
 - 2.2 ตัวแบบสัญลักษณ์ (symbolic model) หมายถึง ตัวแบบจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ
 - 2.3 ตัวแบบที่เป็นคำสั่งสอน (verbal instruction) หมายถึง ตัวแบบที่เป็นการพูดจา อบรม อธิบาย หรือคำสั่งสอน คำอธิบายในหนังสือต่างๆ

ตัวแบบที่น่าเชื่อถือ หรือตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในพฤติกรรมนั้นๆ จะเป็นตัวแบบที่มีประสิทธิภาพที่บุคคลต้องการเลียนแบบ และหากเขาเลียนแบบแล้วได้รับผลที่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นจะคงทนอยู่นานขึ้น

แนวคิดของแบบดูราจะเน้นที่การเลียนแบบพฤติกรรมทางสังคม จึงให้ความสำคัญกับตัวแบบ ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่ในชีวิตของบุคคลมักเกิดจากการเลียนแบบทางสังคม ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีจึงควรให้ความสำคัญกับตัวแบบด้วย

1.5 ขั้นตอนการพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 3) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยพัฒนาตามแนวทางเน้นคุณภาพผู้เรียน จุดเปลี่ยนปฏิรูปการศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและตามแนวการพัฒนา

1. การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีขั้นตอนการพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา नियามตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละคุณลักษณะ

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นที่ 4 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการพัฒนา

ขั้นที่ 5 สร้างเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับใช้และพัฒนา

ขั้นที่ 6 ดำเนินการพัฒนาและประเมินผลการพัฒนาของผู้เรียน

ขั้นที่ 7 รายงานผลการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. จุดเน้นด้านคุณลักษณะสำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้นและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ระดับชั้น ป.1-ม.6) โดยกำหนดจุดเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับผู้เรียนแต่ละชั้นวัย

2.2.1 ระดับ ป.1-3 เน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่ดี การใฝ่ดี หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความมีเหตุผล รู้จักแยกแยะถูกหรือผิด รักความสันติเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางความคิด

2.2.2 ระดับชั้น ป.4-6 เน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ การใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงนิสัยรักการอ่าน และแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

2.2.3 ระดับ ม.1-3 เน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง การอยู่อย่างพอเพียงหมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตด้วยความประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่เน้นวัตถุนิยม

2.2.4 ระดับ ม. 4-6 เน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน การมุ่งมั่นในการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการศึกษาและทำหน้าที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จ

ดังนั้นสามารถสรุปขั้นตอนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้ว่า เป็นการ จัดลำดับ ขั้นตอนการประเมินตามตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ระดับช่วงชั้นกำหนดไว้ ซึ่งในระดับช่วงชั้นคือ ระดับชั้น ป.1-3 จะเน้นคุณลักษณะด้านใฝ่ดี ระดับ ป.4-6 จะเน้นคุณลักษณะด้านใฝ่รู้ใฝ่เรียน ระดับ ม.1-3 จะเน้นคุณลักษณะด้านอยู่อย่างพอเพียง และระดับ ม.4-6 จะเน้นคุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงาน

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.6.1 งานวิจัยในประเทศ

พระอำนาจ อตถกามา (น้อยนิล) (2554, น. 81-85) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านรักความเป็นไทย รองลงมาได้แก่ ด้านมีจิตสาธารณะ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ด้านชื่อเสียงสุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมีวินัย และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านใฝ่เรียนรู้ (2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศ และอายุต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี คือ 1) ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้แก่ จัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ทุกครั้ง ครูต้องพยายามให้นักเรียนได้เข้าร่วมร้องเพลงชาติก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง 2) ด้านชื่อเสียงสุจริต ได้แก่ ครูจะต้องพยายามให้นักเรียนได้ทำการบ้านหรืองานที่มอบหมายด้วยตนเองไม่ลอกของเพื่อนมาส่ง 3) ด้านมีวินัย ได้แก่ ครูจะต้องจัดให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเข้าห้องเรียน และให้เดินเป็นแถวไปเรียนตามห้องทุกครั้ง 4) ด้านใฝ่เรียนรู้ได้แก่ โรงเรียนควรมีการจัดนิเทศการด้านวิชาการให้นักเรียนได้เข้าร่วม 5) ด้านอยู่อย่างพอเพียงได้แก่ โรงเรียนควรมีโครงการที่เกี่ยวกับการออมเงิน เพื่อฝึกการใช้จ่ายเงินของนักเรียน 6) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ได้แก่ ครูต้องมีกิจกรรมเสริมการสอนที่มอบหมายงานให้เด็กได้ทำงานส่ง 7) ด้านรักความเป็นไทย ได้แก่ ครูจะต้องสอนให้เด็กรู้จักการไหว้ผู้ใหญ่ และไหว้กันและกัน 8) ด้านมีจิตสาธารณะ ได้แก่ ครูต้องพานักเรียนเข้าร่วมช่วยทำงานให้กับสังคม

พรรณพิศ จันทสุวรรณ (2556, น. 64) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหุ้แร่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวหลังการทดลองและระยะติดตามผล มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

พีชราภรณ์ จะย่นรัมย์ (2558) ได้ศึกษา การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณธรรมจริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์มีจิตสาธารณะ มีวิสัย รักความเป็นไทยใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงานยกเว้นอยู่อย่างพอเพียงอยู่ในระดับ ปานกลาง (2) การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความ คิดเห็นต่อคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Bandura (1986) ได้ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จากพื้นฐานการทำงานของสมอง ซึ่งนักการศึกษาหรือผู้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีได้เสนอแนะว่าเป็น กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการ พัฒนาของเซลล์สมอง ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ตลอดจน การจัดสิ่งแวดล้อม และกระบวนการอื่นๆ การใช้เครื่องมือร่วมกับ สื่อต่างๆ ทำให้ผู้เรียนสนใจ เข้าใจ และเก็บไว้ในความทรง จำ ระยะเวลา ทั้งยังสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้เหมาะสม เสาะแสวงหาความหมาย รูปแบบ การเชื่อมโยง การรับรู้ข้อมูลใหม่ สามารถเชื่อมโยงระบบคิดจนก่อให้เกิดเป็นความเคยชินนำไปสู่ การ ประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย

Satterlee (2009, p. 9) ได้ศึกษาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ทางด้านวิชาการ ของนักเรียน งานวิจัยนี้ จัดทำขึ้นเนื่องจากพบว่า ขณะนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ แสดงให้เห็นว่าเด็ก นักเรียนได้มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่ซื่อสัตย์ในห้องเรียนมากขึ้นทุกวัน เด็กนักเรียน เหล่านี้ยังคงใช้วิธีการที่ไม่ซื่อสัตย์ต่างๆกัน เช่น ลอกการบ้านเพื่อน ลอกข้อสอบของเพื่อน ในระหว่าง สอบ รวมถึงนำข้อสอบไปบอกเพื่อนที่จะสอบในรายวิชาเดียวกัน บรรดานักวิจัยได้พยายาม ค้นหาคำ สาเหตุว่า เหตุใดนักเรียนจึงมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อสัตย์ ผลการวิจัยพบว่า มีหลายสาเหตุที่มุ่งใจให้ เด็ก นักเรียนประพฤติผิด เช่น กลัวความล้มเหลว ต้องการที่จะได้เกรดดีๆ ได้รับความกดดันจากบุคคล รอบข้างให้ได้คะแนนดีขาดความกระตือรือร้นในการแข่งขัน และประเมินค่าตนเองต่ำ นอกจากนี้

งานวิจัย พบว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง ที่จะริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรม ไม่ซื่อสัตย์ในด้านการเรียนลดน้อยลง มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูควรจะใช้ยุทธศาสตร์เหล่านี้ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มี ความประพฤติดีการพิจารณามอบหมายงานหรือการบ้าน ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน พยายามอย่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสทุจริต รวมทั้งการพิจารณาใช้มาตรการอย่างรอบคอบในการลงโทษเด็กนักเรียนที่ทุจริตด้านวิชาการ

จากการสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าว พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การสร้างแบบวัดและแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในสถานศึกษา ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนั้นครูผู้สอนจะต้องจัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการวิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรม โดยใช้รูปแบบการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องกัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

ทศพร ประเสริฐสุข (2550, น. 5) สรุปความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถที่จะช่วยตนเองได้ด้วย ให้เขารู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นในสังคม สามารถปรับตัวเพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันได้ด้วยดี และช่วยให้เขาได้พัฒนาตนเองทุกด้าน จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการแนะแนวมุ่งไปที่การช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้สามารถแก้ปัญหา สามารถเลือกและสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองอย่างดีที่สุด อย่างฉลาดที่สุดสามารถดำเนินชีวิตและปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างดีจนมีความสุข ความเจริญและความก้าวหน้าในชีวิต

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554, น. 3-4) ได้สรุปความหมายของการแนะแนวดังนี้ การแนะแนวเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง อย่างถูกต้อง และเฉลียวฉลาดการแนะแนวถือหลักว่า ผู้แนะแนวเพียงแต่แนะแนวทางหรือชี้ช่องทางให้เท่านั้น ผู้รับการแนะแนวจะเป็นผู้ตัดสินใจ แก้ปัญหาเองตามความสมัครใจ ผู้แนะแนวจะใช้กลวิธีและเครื่องมือต่างๆ เข้าช่วยเพื่อให้ผู้รับการแนะแนวเข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้อง เข้าใจปัญหาของตนเอง มองเห็นช่องทางแก้ปัญหาและสามารถตัดสินใจได้เอง ผู้แนะแนวจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงช่วยให้ผู้รับการแนะแนวสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเท่านั้น ส่วนการเลือกวิธีการแก้ปัญหาและการตัดสินใจต่างๆเป็นหน้าที่ของผู้รับการแนะแนวนอกจากจะช่วยเหลือให้คนเราสามารถเลือกและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ในกรณีที่ไม่มีโอกาสเลือกอะไรได้เลย เราก็อาจจะใช้การแนะแนวให้เกิดประโยชน์ได้เช่นกัน เพราะเป็นการชี้ให้เห็นสถานการณ์ได้อย่างถูกต้องและช่วยให้คนเราสามารถรับข้อเท็จจริง ยอมรับความจริงนั้นๆสามารถร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น การแนะแนวอาจช่วยให้คนเราสามารถมองเห็นช่องทางต่างๆ ที่ตนเองมองข้ามเสียแต่แรกได้อีกด้วย

พัชตรา พรหมชาติ (2555, น. 26) ให้ความหมายกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้เกิดการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และผู้เรียนมีความสุขกับการได้เป็นผู้รับบริการ

ปิยะนาฏ นาสวรรณ (2556, น. 25) อธิบายว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สามารถรู้จัก เข้าใจตนเอง สามารถพัฒนา ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาของตนทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมได้อย่างเหมาะสมและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พรรณพิศ จันทสุวรรณ (2556, น. 40) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กระบวนการจัดสร้างเครื่องมืออย่างมีระบบ มีขั้นตอนชี้แจงในการใช้อย่างชัดเจน มีรูปแบบที่หลากหลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนด้านต่างๆตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง

สุนทรี ผาตินาวิน (2558, น. 30) กล่าวสรุปไว้ว่า กิจกรรมแนะแนว คือกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาศักยภาพ ของนักเรียน โดยกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนและมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมการตัดสินใจและการแก้ปัญหาในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เข้าใจตนเองเข้าใจผู้อื่นและสามารถปรับตัวอย่างเหมาะสมในสังคมพร้อมทั้งพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 24) ได้สรุปชุดกิจกรรมแนะแนวไว้ว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นมวลประสบการณ์ที่จัดเพื่อ ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ของผู้รับบริการ ให้เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล สามารถพัฒนาและปรับตัวเข้ากับสังคม อยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างปกติสุข

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2554, น. 1) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ที่มีเป้าหมายให้บุคคลรู้จัก เข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆได้ด้วยตนเองอย่างชาญฉลาด มีเหตุผล รู้จักป้องกันปัญหา วางแผนและพัฒนาตนเอง ให้เต็มตามศักยภาพ ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มันตรา ธรรมบุศย์ (2558, น. 2) ให้ความหมายของการแนะแนวไว้ว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการทางการศึกษา ที่ช่วยให้บุคคลรู้จัก และเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมสามารถนำตนเองได้ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

อชรา เอ็บสุขสิริ (2559, น. 196) สรุปว่า การแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าในสภาพแวดล้อมสามารถตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ และวางแผนชีวิตได้อย่างฉลาด โดยพัฒนาตนเอง ให้เติบโตเต็มศักยภาพและดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขมีคุณค่าต่อสังคม

มิลเลอร์ (Miller, 1976, p. 13 อ้างอิงในสุนิสา วงศ์อารีย์, 2559, น. 1) อธิบายว่าการแนะแนว หมายถึง กระบวนการช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บุคคลวางแผนอนาคต และตัดสินใจสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวหมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบกิจกรรมหลายๆรูปแบบ มีขั้นตอนอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกๆด้านตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2 ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง และคณะ (2554, น. 1-23) ได้กล่าวว่า คนทั่วไปอาจเข้าใจว่าการแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียน เพื่อให้บริการเฉพาะกับนักเรียนเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วงานแนะแนวมีความสำคัญต่อบุคคลอื่นๆ หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พ.ศ.2548 การแนะแนวยิ่งมีความสำคัญและจำเป็นยิ่งขึ้น

มณฑรา ธรรมบุศย์ (2558) ได้สรุปว่า ปัจจุบันการแนะแนวได้เข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้นเนื่องจากการแนะแนวมีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกันกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนา ในทุกๆ ด้านมุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนการที่วิชาการแนะแนวหรือจิตวิทยาการแนะแนวเข้ามามีบทบาทในการศึกษามากขึ้น เยาวชนเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ และจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตซึ่งต้องรับผิดชอบประเทศชาติต่อไป จึงสมควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ เพื่อช่วยให้เยาวชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข และเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นที่พึงประสงค์ของประเทศชาติ

อชรา เอิบสุขสิริ (2559, น. 197-205) ได้ให้ความสำคัญ ของการแนะแนว ว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความต้องการต่างๆตลอดเวลา ตั้งแต่ลืมตาดูโลก จนวาระสุดท้ายของชีวิต ระยะแรกเป็นความต้องการเรื่องปัจจัยสี่ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ ยิ่งเติบโตความต้องการยิ่งมากขึ้น ความต้องการที่ไม่สามารถตอบสนองได้ก็จะกลายเป็นปัญหาที่รบกวนการแก้ไข แก้ไขได้ก็มีความสุข แก้ไขไม่ได้ก็สะสมเป็นเป็นความเครียด ปัญหาทั้งหลายของมนุษย์ มีสาเหตุมาจากทั้งภายในตนเองและจากภายนอกคือสภาพแวดล้อม

1. สาเหตุภายในตนเอง ได้แก่ ความต้องการทางชีววิทยา คือการตอบสนองด้านร่างกายด้วยปัจจัยสี่ เช่น ความหิว การเจ็บป่วย เป็นต้น ความต้องการทางจิตวิทยา คือการตอบสนองด้านจิตใจ เช่นความรัก การยอมรับ

2. สาเหตุจากภายนอกตนเอง ได้แก่

2.1 ครอบครัว พ่อแม่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว จึงทิ้งลูกให้อยู่ตามลำพัง เด็กอาจอยู่กับโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เด็กอาจรับสื่อที่เป็นอันตรายต่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึก และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เมื่อพ่อแม่ดู ต่ำ ว่ากล่าว ลงโทษลูกก็โกรธและอาจตอบโต้ด้วยวิธีโต้เถียง หรือหนีออกจากบ้าน เนื่องจากเกิดความห่างเหินในการป้องกันแก้ไขปัญหานั้นผู้ใหญ่ควรระลึกไว้เสมอว่า เด็กก็คือเด็ก เขายังอ่อนต่อโลก ยังไม่มีประสบการณ์ที่จะใช้วิจารณญาณในการดำเนินชีวิต พ่อแม่และครู ต้องร่วมมือกันคอยสังเกตความเปลี่ยนแปลงของลูก พุดคุย แลกเปลี่ยนให้ความคิดเห็น รับฟังปัญหาด้วยความรู้สึกของเด็ก เสนอแนะวิธีแก้ไขที่นุ่มนวล

2.2 ปัญหาทางการศึกษา มีหลายสาเหตุ อาจเพราะเรียนไม่เข้าใจ ทำการบ้านไม่ได้ สอบไม่ผ่าน ทำให้ท้อแท้ กังวลเครียด ไม่อยากไปโรงเรียน ครอบครัวมีปัญหา รายได้ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่าย ผู้เรียนต้องช่วยหารายได้หรือต้องช่วยงานในครอบครัว เป็นเหตุให้เวลาเรียนไม่พอ ไม่มีสิทธิ์สอบ ซึ่งถ้าฝ่ายแนะแนวทราบปัญหาของผู้เรียนก็จะหาแนวทางป้องกันปัญหาหรือช่วยเหลือแก้ไขได้อย่างเหมาะสมทันท่วงที

2.3 ปัญหาด้านสังคม เนื่องจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีวัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย วัฒนธรรมหลายอย่างไม่เหมาะสมกับคนไทย ซึ่งเด็กและวัยรุ่นยังขาดวิจารณญาณ ในการเลือกที่จะรับ จึงส่งผลทำให้มีพฤติกรรมต่างๆที่ไม่เหมาะสม และมีปัญหาต่างๆตามมา ถ้าวิเคราะห์สาเหตุ จะพบว่าปัญหาเกิดจากคนในสังคมขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจ ถ้าระบบการศึกษาและงานแนะแนวมีประสิทธิภาพจะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้กับเยาวชนและอาจรวมไปถึงครอบครัว

2.4 ปัญหาด้านบุคลิกภาพและการปรับตัว ลักษณะบุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มักจะมีความเชื่อมั่น ถ้าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ก็จะประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนผู้ที่มีบุคลิกภาพบกพร่อง มักมีปัญหาในการปรับตัวขาดความเชื่อมั่น ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ ดูแลอย่างเหมาะสมก็จะกลายเป็นภาวะสังคม แต่ถ้าผู้ที่มีปัญหาอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น หรืออยู่ในสถานศึกษาที่ฝ่ายแนะแนวมีคุณภาพก็จะสามารถป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

ดังนั้นทุกฝ่ายจึงควรศึกษาทำความเข้าใจหลักการและกระบวนการแนะแนวให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และยอมรับว่างานแนะแนวไม่ใช่หน้าที่ของครูแนะแนวฝ่ายเดียวแต่เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกันส่งเสริมให้งานแนะแนวประสบความสำเร็จ เพื่อประโยชน์ในการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือ สร้างเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับเด็ก วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ โดยมีขอบข่าย 3 ด้านคือด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวสังคมและด้านอาชีพ ด้วยวิธีการต่างๆที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้รับบริการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับบริการสามารถช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.3 ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553,น.22) ได้กำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวไว้ดังนี้

1. ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาเซียน สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ

3. ด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดี มีคุณภาพ มีทักษะชีวิต สามารถปรับตัว และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สมรทองดี และปราณี รามสูต (2545, น. 1-66) เขียนไว้ในประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วย 9 ว่ากิจกรรมแนะแนวครอบคลุมขอบข่าย 3 ด้าน คือด้าน การศึกษา ด้านการงานและอาชีพ ด้านชีวิตและสังคมขอบข่ายของการจัดกิจกรรมแนะแนวนี้จัดขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การแนะแนวในปัจจุบันมีขอบข่ายดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา เป็นการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ที่มุ่งให้ผู้รับบริการ พัฒนาตนเองด้านการเรียนอย่างเต็มความสามารถ สามารถแสวงหาและใช้ข้อมูลในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน วางแผนในการเรียนและการศึกษา ต่อได้เหมาะสมกับความถนัดและความต้องการของตนเอง

2. การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ เป็นการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ที่มุ่งให้ผู้รับบริการ พัฒนาตนเองในด้านอาชีพ รู้จักตนเองในด้านอาชีพที่ตนถนัด เรียนรู้โลกของงานอาชีพที่มีความหลากหลาย มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ รู้ว่าตนชอบและมีความถนัดที่เหมาะสมกับงานด้านใด

3. การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมแนะแนวที่มุ่งให้ผู้รับบริการรู้จักพัฒนาตนเอง เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการใช้ชีวิต สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในสังคม ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง และคณะ (2554, น. 2-8) ได้กล่าวว่า การแนะแนวเป็นวิชาชีพ ขั้นสูงมีองค์ความรู้เป็นของตนเอง หลักการแนะแนว จะให้ความสำคัญต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงความแตกต่างกัน คนควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกด้าน ตามศักยภาพที่เหมาะสม ขอบข่ายของการแนะแนวประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ การแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ การแนะแนวด้าน การศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

อัครา เอิบสุขสิริ (2559, น. 214-215) กล่าวว่า เพื่อให้งานแนะแนวมีขอบข่าย ครอบคลุมปรัชญาและหลักการแนะแนว สถานศึกษาต่างๆ จึงดำเนินงานแนะแนวเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การแนะแนวการศึกษา (Educational Guidance) เป็นการแนะแนวที่มี จุดประสงค์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จ โดยการช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองว่ามีความถนัด มีความสามารถด้านใด เพื่อให้สามารถเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสม กับความถนัด ความสามารถ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ การแบ่งเวลาเรียน การแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจน สามารถกำหนดเป้าหมายด้านการเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. การแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) เป็นการแนะแนวที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักโลกของอาชีพ รู้จักเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ สามารถเลือกอาชีพได้ตรงกับ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตน เลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีความก้าวหน้าในอาชีพ

3. การแนะแนวด้านปัญหาส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance) เป็นการแนะแนวที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุขในชีวิต แก้ไขปัญหาได้อย่างเฉลียวฉลาด

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ รู้ว่าควรจะทำปฏิบัติตนอย่างไร มีสุขภาพจิตดี พึ่งพาตนเองได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่ากิจกรรมแนะแนวที่จัดให้กับผู้รับบริการนั้น ควรจัดให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือด้านการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักการเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถเลือกเรียนต่อในสิ่งที่ตนรักและถนัด ด้านอาชีพ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้รู้จักตนเองว่าถนัดด้านใด รู้จักโลกของงานที่หลากหลายและสามารถเลือกประกอบอาชีพตามความถนัดของตนได้ ด้านส่วนตัวและสังคม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าของตนและผู้อื่น สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4 แนวทางจัดกิจกรรมแนะแนว

เจษฎา บุญมาโฮม (2552, น. 55-57) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับประถมศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมแนะแนว ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และต้องให้สอดคล้องกับปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ทั้งมีการวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดผู้รับผิดชอบและมีการประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

2. การจัดกิจกรรมแนะแนวควรดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระโดยบูรณาการสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอนของครูทุกคน

3. การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการดำเนินชีวิตที่งดงาม ให้ผู้เรียนฝึกการคิดตัดสินใจเบื้องต้นในกรณีศึกษา สร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง สร้างแรงจูงใจในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. การจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับประถมศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ครูทุกคนควรร่วมมือกันทำ และต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชนจึงจะบรรลุจุดมุ่งหมาย

5. การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง และสังคมมากขึ้น เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการสร้างมนุษยสัมพันธ์

6. การจัดกิจกรรมแนะแนว ควรจัดให้สอดคล้องกับประเภทของการแนะแนว ดังนี้

6.1 การแนะแนวด้านการศึกษา ควรเน้นเรื่องการสร้างเจตคติและแรงจูงใจในการเรียน การอ่านหนังสือเตรียมสอบ เป็นต้น

6.2 การแนะแนวด้านอาชีพ ควรเน้นเรื่องเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และการช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ

6.3 การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ควรเน้นเรื่องการปฏิบัติตนกับเพื่อนในชั้นเรียน การดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและคนใกล้ชิด การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 7) เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน

2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล

3. กำหนดสัดส่วนกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม

4. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา
5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว
6. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว
7. จัดกิจกรรมตามแผนและประเมินผลการจัดกิจกรรม
8. ประเมินเพื่อตัดสินใจและสรุปรายงาน

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2554, น. 45) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจธรรมชาติของผู้เรียน
2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยาลัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และเป้าหมายขอสถานศึกษาโดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาเป็นระดับการศึกษาและชั้นปี
5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ พฤติกรรมผู้เรียน หลักฐานการทำกิจกรรม วิธีการประเมินผลภาคเรียนและจำนวนเวลาที่จัดกิจกรรมแนะแนว
6. การจัดทำแผนกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ สำคัญ ชิงงาน/ภาระงาน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล
7. การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว และประเมินผล การจัดกิจกรรม

8. ประเมินเพื่อตัดสินใจ และสรุปรายงาน

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 31) ได้สรุปถึงแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวว่า จะต้องจัดให้สอดคล้องกับปรัชญาของการแนะแนวและเหมาะสมกับช่วงวัย การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกอบอุ่นผ่อนคลาย สามารถพัฒนาและเสริมสร้างตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจและช่วงวัยของผู้เรียน ตลอดจนต้องให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา หลักการจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

2.5 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูตร (2546, น. 48 อ้างอิงในวัฒนา วงศ์ษาบุตร, 2558, น. 31-32) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล กิจกรรมเพื่อมุ่งให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จาก

กิจกรรมไปใช้ประโยชน์โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีกระบวนการเรียนรู้ เรียกว่าวงจรการเรียนรู้ (Four Phases of the Learning Cycle) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม แสดงบทบาทสมมติ ทำงานกิจกรรมสถานการณ์จำลอง เล่าเรื่อง เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากการแลกเปลี่ยนในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้หรือสรุปสาระจากการอภิปรายสะท้อนกลับการเรียนรู้ อาจศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีก เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเอง ในการปฏิบัติตามแผนงาน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวที่ควรจัดในชั้นเรียน นั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2.6 เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2554, น. 49) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนเป็นงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชีวิตและจิตใจของผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวให้บรรลุผลดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยครูผู้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียน มีเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่มากมายหลายวิธี ซึ่งครูสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน จุดมุ่งหมาย กระบวนการเรียนการสอน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

อารีพรณ อะทะวงษา (2553, น. 26) กล่าวว่า เทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาพฤติกรรมข้อดีสู่สุจริต มีเทคนิคดังนี้

1. การอภิปราย คือ วิธีการที่มุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือพิจารณาที่กลุ่มสนใจร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบหรือตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา
2. การแสดงบทบาทสมมติ คือ การแสดงบทบาทในสถานที่สมมติขึ้น เทียบเคียงกับสถานการณ์จริงตามที่ผู้แสดงเข้าใจหรือบทกำหนดให้ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราว และนำมาอภิปรายร่วมกันได้อย่างถูกต้อง
3. การศึกษากรณีตัวอย่าง คือ การยกตัวอย่างเรื่องราวที่น่าสนใจที่สอดคล้องกับพฤติกรรมข้อดีสู่สุจริต ให้นักเรียนได้ฝึกคิด อภิปราย ถกเถียงกัน เพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา
4. การฝึกพฤติกรรม เป็นวิธีที่เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง

พิมพันธ์ เตชะคุปต์และเพียวาร์ ยินดีสุข (2560, น. 71) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยเน้นการใช้กิจกรรม มีหลักการสอน ดังนี้

หลักการสอนโดยเน้นการใช้กิจกรรม (activity based approach)

1. ให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีชีวิตชีวา

2. ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์กัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

3. ให้ผู้เรียนได้พบความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายแก่ผู้เรียน

4. ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ อภิปรายในเรื่องที่เรียน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

5. มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนจากกิจกรรมไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยในการเรียนรู้เกิดประโยชน์ ในการเรียนการสอนโดยเน้นหลักการดังกล่าว โดยให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรม อาจใช้วิธีการสอนต่างๆ ดังนี้

5.1 เกม (game)

5.2 กรณีตัวอย่าง กรณีศึกษา (case study)

5.3 สถานการณ์จำลอง (role play)

5.4 ละคร (drama)

5.5 กลุ่มย่อย (small group)

ขั้นตอนการสอนโดยเน้นการใช้กิจกรรม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำ เป็นขั้นเริ่มต้นของการถ่ายทอดความรู้สึก และประสบการณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เป็นการสร้างหรือเตรียมความพร้อมในการรับความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

2. ขั้นกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่เป็นหัวใจของกระบวนการสอน เพราะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์และความรู้ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง

3. ขั้นอภิปราย เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้จากขั้นกิจกรรม เพื่อให้ได้ความเข้าใจ และอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายการวิเคราะห์ และอภิปรายเป็นกิจกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยมีผู้สอนเป็นผู้นำอภิปราย (นำผลการทำกิจกรรมมาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปโดยมีผู้อำนวยความสะดวกเป็นผู้นำการอภิปราย)

4. ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนและผู้เรียนรวบรวมความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปรายแล้วนำมาสรุปให้ได้สาระสำคัญ กิจกรรมขั้นนี้ประกอบด้วย การสรุป (summarization review) และการเน้นประเด็นสำคัญ (reemphasize)

หลักการสอนและขั้นตอนการสอนดังกล่าวข้างต้นจะเป็นไปได้ นั้น ผู้สอนต้องมีบทบาทสำคัญ คือ ต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน (teacher) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) โดยเป็นผู้จัดประสบการณ์ กิจกรรม สื่อการเรียน การสอนให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง

ทิตินา แคมมณี (2559, น. 386) กล่าวว่าเทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอนหรือการกระทำต่างๆในการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เพิ่มขึ้น เทคนิคที่ใช้ในการสอนนั้นจริงๆ แล้วมีจำนวนมากนับไม่ถ้วน แต่ส่วนใหญ่ถ้าเราทั่วไปจะเลือกกล่าวถึงเทคนิคสำคัญๆ ที่จำเป็นต้องใช้บ่อยๆ เช่นเทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน เทคนิคการเขียนบนกระดานดำ เทคนิคการสรุปบทเรียน เทคนิคการเสริมแรง เทคนิคการยกตัวอย่าง เทคนิคการใช้สื่อสอนและอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

สรุปได้ว่า เทคนิคและวิธีการสอนแนะแนวที่สามารถนำไปสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นมีหลายเทคนิคและหลายวิธีการ โดยครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการเลือกเทคนิคและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

2.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2559, น. 29) กล่าวว่า การจัดบริการแนะแนวขั้นในสถานศึกษาถ้าสถานศึกษาสามารถให้บริการแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน การแนะแนวช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองอย่างถูกต้อง รู้ถึงข้อบกพร่องและความสามารถพิเศษของตน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่ตนประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถวางแผนการชีวิตในอนาคตของตนเอง และสามารถนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่วางไว้รวมทั้งสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ประโยชน์ต่อครู อาจารย์ และสถานศึกษา บริการต่างๆในงานแนะแนวจะช่วยให้ครูอาจารย์ เข้าใจผู้เรียนได้ดีขึ้นทุกด้าน ทำให้อยอมรับและเข้าใจว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนและการปกครองได้เหมาะสม สามารถจัดแบ่งผู้เรียนออกตามความสามารถ และจัดบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมและบริการต่างๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปัญหาเรื่องความประพฤติของผู้เรียนอีกด้วย

3. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง การแนะแนวจะช่วยให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจเด็กของตนเองดีขึ้น เข้าใจถึงแนวทางและโอกาสในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองสามารถชี้แนะแนวทางแก่เด็กของตนได้ดีขึ้น นอกจากนี้การแนะแนวจะช่วยให้ผู้ปกครองยอมรับขีดจำกัดความสามารถของเด็กจะไม่เร่งรัดให้เด็กทำงานเกินความสามารถอันจะเป็นผลเสียแก่เด็ก และให้ความร่วมมือแก่ทางสถานศึกษาในการส่งเสริมพัฒนาบุตรหลานของตน

4. ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ การแนะแนวช่วยให้สังคมและประเทศชาติได้ประชากรที่มีคุณภาพ ไม่เป็นผู้ที่จะก่อให้เกิดปัญหาสังคม และช่วยเพิ่มพูนเศรษฐกิจของประเทศเนื่องจากเด็กได้เรียนและได้ประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

รุ่งทิศา โพธิ์ไต้ (2552, น. 12-13) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมแนะแนวไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ข้อมูลที่มีคุณค่าจากครูแนะแนว
2. ช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดี กับครูแนะแนว
3. ช่วยให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเอง
4. ช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี
5. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง

6. ครูแนะแนวได้มีโอกาสพบปะกับนักเรียนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง
7. ครูแนะแนวได้มีโอกาสให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน
8. ครูแนะแนวได้ใช้เทคนิคต่างๆในการช่วยถนัดขอเหลือนักเรียน
9. ครูแนะแนวได้รู้จักนักเรียนในเรื่องความต้องการ ความสนใจ ความสามารถและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน
10. ครูแนะแนวได้ทราบถึงปัญหาและสภาพต่างๆของนักเรียน
11. ช่วยให้ครูแนะแนวสามารถจัดบริการแนะแนวตรงตามวัตถุประสงค์
12. ช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนวิชาต่างๆ ดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
13. เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนการเรียนและกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน
14. ช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูแนะแนวและผู้ปกครอง
15. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความใส่ใจต่อชุมชนเพิ่มมากขึ้น
16. ประเทศชาติมีพลเมืองที่ดีและมีความสุข

สรุปได้ว่าประโยชน์ของชุดกิจกรรมแนะแนว มีประโยชน์ต่อนักเรียน ครูแนะแนว และผู้ปกครอง โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน สามารถปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนได้ ครูแนะแนวสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา ดูแลให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้หลากหลายและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูแนะแนวและผู้ปกครองยังได้มีส่วนร่วมในการช่วยดูแล สอดส่องนักเรียนให้มีทักษะด้านต่างๆอย่างเต็มศักยภาพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้

2.8 การประเมินกิจกรรมแนะแนว

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 8) ได้กำหนดการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูผู้จัดกิจกรรม ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมวางแผนในการประเมินผลด้วยการกำหนดรายการประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และมีเกณฑ์คุณภาพที่ชัดเจน ดำเนินการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยผู้เรียนมีส่วนร่วม นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสรุปผลการประเมินให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว 3 ข้อ ตัดสินผลการเรียนเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2554, น. 46) ได้กำหนดการประเมินกิจกรรมแนะแนว มี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน อาจประเมินได้จากครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดย

1.1 ครูจัดกิจกรรมรับผิดชอบในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมิน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

1.2 ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน

1.3 ผู้ปกครองอาจมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนโดยประสานความร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม

ลักษณะที่ 2 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการเรียนเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้ ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

สรุปได้ว่า การประเมินผลกิจกรรมและแนวครูต้องมีการวางแผนการประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และมีเกณฑ์คุณภาพที่ชัดเจน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

ชลธิชา จันมณี (2554, น. 133) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยะลา มีผลการวิจัยดังนี้ (1) ภายหลังจากทดลองนักศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามนโยบาย สถานศึกษา 3D สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลอง 1 เดือน นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม นโยบายสถานศึกษา 3D สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชตรา พรหมชาติ (2555) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานมีพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) กลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและควบคุมตนเองแตกต่างกันหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมดังกล่าวไม่แตกต่างกัน และ (4) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยและรายได้ของครอบครัวต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน มีพฤติกรรมดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

นิติธรรณ์ บุษพาเดช (2556, น. 84) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนซีเหล็ก-เขียวไพรวลัยวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเอื้ออาทรสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม มีความเอื้ออาทรสูงกว่า

กลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเอื้ออาทร กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ชญญา บุญรักษา (2556, น. 114) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน เป็นระยะเวลา 1 เดือนนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนทรี ผาตินาวิน (2558, น. 115-117) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ในกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าของกลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าพฤติกรรมดังกล่าวก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน (4) กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน (5) การสังเคราะห์ข้อมูลจากใบกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้น โดยใช้เทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า ตัวแบบบุคคลจริงได้ผลดีที่สุด เพราะสังเกตง่าย มีความชัดเจน เลียนแบบพฤติกรรมตัวแบบได้ดีกว่า และการเสนอตัวแบบต้องควบคู่กับการเสริมแรง

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (2558, น. 51-52) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังจากทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระยะติดตามผล ภายหลังจากทดลอง 2 สัปดาห์ นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน

2.9.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

มีผลงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้ (อ้างถึงในชลธิชา จันมณี, 2554, น. 115)

รูเนียน (Runion, 1975, p. 5057-A) ทำการศึกษาถึงผลการใช้กิจกรรม
 แนนวกลุ่มที่มีผลต่ออัตมโนทัศน์ และสถานะทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็น
 นักเรียนเกรด 5 จำนวน 120 คน จากรัฐออริโชนา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ 1.กลุ่มที่ใช้
 กิจกรรมแนนนวกลุ่ม 2.กลุ่มบรรยาย 3.กลุ่มควบคุม โดยกลุ่มแรกและกลุ่มที่สอง นักเรียนในกลุ่มพบกัน
 9 ครั้ง ในเวลา 8 สัปดาห์ ทุกกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ แบบทดสอบ 2 ชนิด
 คือ แบบทดสอบอัตมโนทัศน์ของแอร์และแฮริส (Pier Harris Children Self Concept) และทำสังคม
 มิติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้กิจกรรมแนนนวกลุ่มมีคะแนนสถานะทางสังคมสูงกว่ากลุ่มบรรยาย และ
 กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนอัตมโนทัศน์ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ

แมคโคลแมน (McColman, 1975, p. 109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้
 ชุดการสอน และกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่
 เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา มากกว่านักเรียนที่
 ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่าง
 เดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากเอกสารงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ได้ศึกษา พบว่า ชุดกิจกรรมแนนนว
 เป็นเครื่องมือที่ใช้ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่าง
 บุคคล ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมแนนนวหลายๆ กิจกรรมที่มีความหลากหลายเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้
 ผู้เรียนได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงเป็น
 กิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในการอยู่ร่วมกันตาม
 ระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ประเภทและรูปแบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประเภทและรูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัย เป็นแบบสองกลุ่ม มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Randomize Control Group Pretest-Posttest Design)

กลุ่มทดลอง	RE	O ₁	X ₁	O ₂
กลุ่มควบคุม	RC	O ₃	X ₂	O ₄

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Randomize Assignment)
E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
C แทน กลุ่มควบคุม (Control Group)
X₁ แทน การจัดกระทำ (Treatment) ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
X₂ แทน การจัดกระทำ (Treatment) ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ
O₁ แทน ผลทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลอง
O₂ แทน ผลทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลอง
O₃ แทน ผลทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มควบคุม
O₄ แทน ผลทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มควบคุม

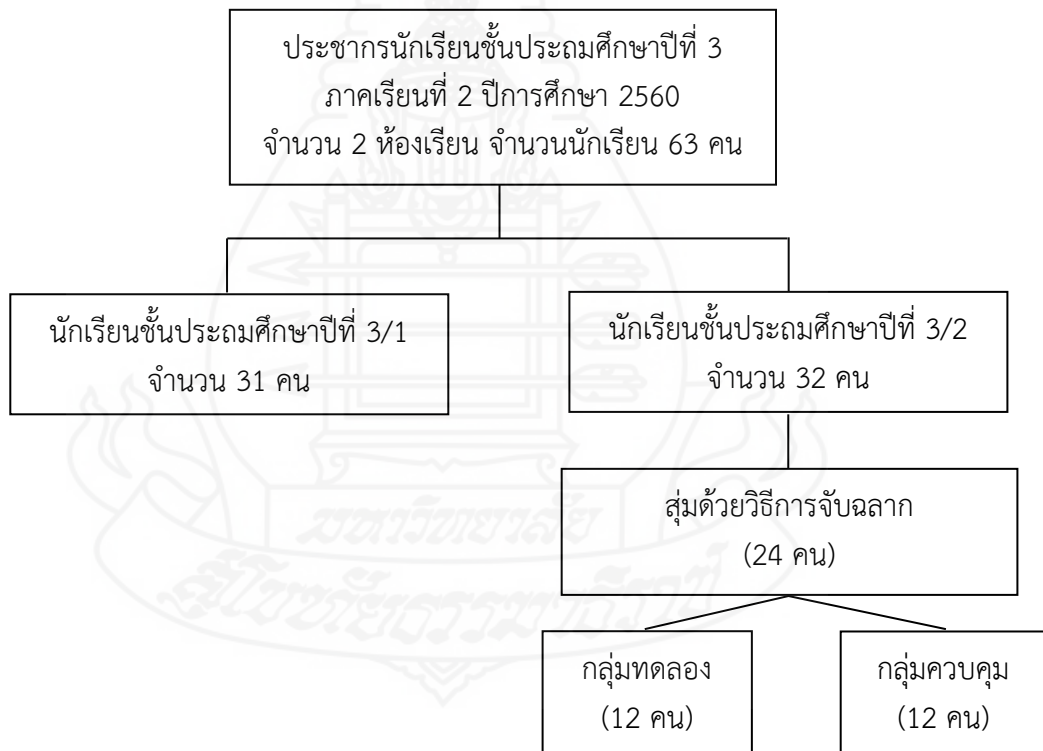
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 63 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คนที่สมัครใจ เข้าร่วมการทดลอง ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มและสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คนเท่ากัน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จับฉลาก โดย 1) นำใบรายชื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ตัดเป็นฉลากแล้วจับขึ้นมา 24 คนที่สมัครใจ

2.2.2 นำกลุ่มตัวอย่าง 24 คนมาเรียงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากน้อยไปหามากและจับฉลากอีกครั้งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีวิธีสร้างดังนี้

3.1.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย และรูปแบบการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ 9) เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก

3.1.2 ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ เช่นการนิยาม องค์ประกอบ ลักษณะการเขียนข้อความ ตัวเลือก การให้คะแนน และมีการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ได้แนวทางในการสร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.1.3 กำหนดนิยามปฏิบัติการ ผู้วิจัยเขียนนิยามปฏิบัติการของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 9 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านที่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต ด้านที่ 3) มีวินัย ด้านที่ 4) ใฝ่เรียนรู้ ด้านที่ 5) อยู่อย่างพอเพียง ด้านที่ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน ด้านที่ 7) รักความเป็นไทย ด้านที่ 8) มีจิตสาธารณะ ด้านที่ 9) เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก

3.1.4 สร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้พัฒนาและสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ด้านฉบับร่าง โดยใช้หลักการและแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือแนวด้านส่วนตัวและสังคม (วัลภา สบายยิ่ง, 2555, น. 6-42-6-45) และมีการกำหนดขอบข่ายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามนิยามศัพท์ แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 49-67) หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ปีการศึกษา 2553 (หลักสูตรสถานศึกษา, น. 4-5)

ในการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ลักษณะของข้อคำถามเป็นข้อคำถามเชิงบวก โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ แบบวัดนี้สร้างขึ้นทั้งหมด 42 ข้อ โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 9 ด้าน

ด้านที่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 1-5
ด้านที่ 2) ซื่อสัตย์สุจริต	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 6-10
ด้านที่ 3) มีวินัย	จำนวน 4 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 11-14
ด้านที่ 4) ใฝ่เรียนรู้	จำนวน 4 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 15-18
ด้านที่ 5) อยู่อย่างพอเพียง	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 19-22
ด้านที่ 6) มุ่งมั่นในการทำงาน	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 23-27
ด้านที่ 7) รักความเป็นไทย	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 28-32
ด้านที่ 8) มีจิตสาธารณะ	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 33-37
ด้านที่ 9) เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก	จำนวน 5 ข้อ	ตั้งแต่ข้อที่ 38-42

3.1.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยนำแบบวัดฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณารูปแบบ รายละเอียด เนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักการ

3.1.6 ปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.7 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบวัด โดยพิจารณาเป็นรายข้อถ้ามีความสอดคล้องผู้เชี่ยวชาญจะให้ค่าเป็น “+ 1” แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบวัดนั้นไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์จะให้ค่าเป็น “-1” และในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแบบวัดนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่จะให้ค่าเป็น “0”

3.1.8 ปรับปรุงเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 (ดังภาคผนวกข)

3.1.9 พิจารณาผลการตรวจสอบ ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบวัดที่มีคุณภาพและมาตรฐานจำนวน 42 ข้อ จากนั้นนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (ศูนย์ลำปาง) ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 คน หลังจากการทดลองใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้วิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) และหาค่าความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่า แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 42 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21-0.77 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .94 (ดังภาคผนวก ข)

3.1.10 นำเสนออาจารย์ดำเนินการสร้างแบบวัดฉบับจริงพร้อมใช้ ผู้วิจัยนำแบบวัดมาจัดพิมพ์และเป็นฉบับจริง ได้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฉบับจริงและพร้อมใช้ จำนวน 1 ชุด มีข้อคำถามจำนวน 42 ข้อแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 42 ข้อ และมีเกณฑ์การกำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติตัวนักเรียนมากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติตัวนักเรียนมาก
3	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติตัวนักเรียนจริงบ้างไม่จริงบ้าง

2	น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนน้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experimental Research) วัดก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 4.1

2.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 4.2

2.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ รายละเอียดนำเสนอในตารางที่ 4.3

3. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Mean)
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐาน (Median)

QD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนควอร์ไทล์ (Quartile Deviation)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้การทดสอบแมนวิทนี (Mann-Whitney U Test) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	The Mann-Whitney U Test	p-value
กลุ่มทดลอง	12	137.50	8.25	.694	.488
กลุ่มควบคุม	12	134.50	8.75		

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังทดลอง โดยใช้การทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Test) มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Med	Q.D.	The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test	p-value
กลุ่มทดลอง	12	137.50	8.25	3.062**	.001
กลุ่มควบคุม	12	185.50	6.125		

**P < .01 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.2 สรุปได้ว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนการใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรม แนะแนวปกติภายหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม ภายหลังการทดลอง โดยการใช้การทดสอบแมนวิทนี (Mann-Whitney U Test) มีรายละเอียด
ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn	Q.D.	The Mann-Whitney U Test	p-value
กลุ่มทดลอง	12	185.50	6.125	4.163**	.000
กลุ่มควบคุม	12	144.00	5.375		

**P < .01 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.3 พบว่าภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม
ที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi- experiment Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดตัวแปรก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2.2 ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

1.3.1 ประชากร ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศมหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 63 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศมหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 24 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มและสุ่มอย่างง่าย เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คนเท่ากัน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จับฉลาก โดย 1) นำใบรายชื่อผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ตัดเป็นฉลากแล้วจับขึ้นมา 24 คน
- 2) นำกลุ่มตัวอย่าง 24 คนมาเรียงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากน้อยไปหามากและจับฉลากอีกครั้งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) *ตัวแปรอิสระ* คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ
- 2) *ตัวแปรตาม* คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน 1) รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ 9) เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก

1.4 เครื่องมือในการวิจัย

1.4.1 แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 9 ด้าน คือ ด้านที่ 1) รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ 9) เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก

1.4.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1 ชุด ประกอบด้วย กิจกรรมจำนวน 12 กิจกรรม คือ 1) สร้างสัมพันธ์ฉันกับเธอ (ปฐมนิเทศ) 2) ผืนแผ่นดินไทย 3) เด็กไทยโตไปไม่โกง 4) เด็กดีมีวินัย 5) รู้คุณค่า ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 6) หนึ่งชั้นพอใช้ ลูกนำไปปฏิบัติตาม 7) ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น 8) รักเธอประเทศไทย 9) ร่วมแรงร่วมใจ 10) ฉันทำได้ 11) ก้าวคนละก้าว 12) ปังฉิม อ้อลา

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้มีการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.5.1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่มได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 32 คน เหลือ 24 คน ที่สมัครใจโดยเรียงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากน้อยไปหามากแล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จับฉลาก เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คนเท่ากัน

1.5.2 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยนำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บันทึกผลคะแนนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน

1.5.3 ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาทีระยะเวลา 3 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนกิจกรรมแนะแนวปกติ

1.5.4 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเก็บคะแนนภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

1.5.5 นำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยด้วยวิธีการทางสถิติ

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

2) การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .94

3) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 42 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.21-0.77

1.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติการทดสอบแมนนวิทนี (Mann-Whitney U Test) และการทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon Test)

1.7 ผลการวิจัย

จากการศึกษาปรากฏผลการวิจัยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.7.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.7.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต” กรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภายหลังจากทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จัก เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถนำตนเองได้แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกจากนี้ชุดกิจกรรมแนะแนวนี้นี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคทางการแนะแนว ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมุติ ทัศนศึกษา สถานการณ์จำลอง นิทาน บทกลอน เพลงและคลิปวีดิทัศน์ จากกระบวนการเหล่านี้

ทำให้นักเรียน เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกรณ์ สุวรรณรัตน์ (2554, น. 70) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร มีพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ได้รับประโยชน์จากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติธารณ์ บุบผาเดช (2556, น. 84) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขี้เหล็กเขียวไพรวัลย์วิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเอื้ออาทรสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของชัยญา บุญรักษา (2556, น. 114) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะนาฏ นาสุวรรณ (2556, น. 68) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักทริ-โอตตปะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิพัฒนราษฎร์บำรุง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิพัฒนราษฎร์บำรุงในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่าก่อนทำกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตหลังการทดลองสูงกว่าในระยะ ติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรี ภาตินาวิน (2558, น. 115-117) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการวิจัย ปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าพฤติกรรม ก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานครในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างและพัฒนาอย่างถูกต้อง สามารถ

นำมาพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำมาใช้ ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ดังเช่น กิจกรรม ผืนแผ่นดินไทย เป็น กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้วยการให้กลุ่มทดลองสะท้อน ความรู้สึกจากบทเพลงเพลงพระราชนิพนธ์ “เราสู้” และเพลงธงชาติไทย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเอา กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างที่แสดงออกถึง ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มาให้กลุ่มทดลองวิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็น ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลอง สามารถระบุถึงความสำคัญของชาติและศาสนา กษัตริย์ได้ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะความรักที่มีต่อสถาบันกษัตริย์ แสดงให้เห็นว่าการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ศึกษากรณีตัวอย่าง เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและ ประโยชน์ที่ได้รับซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา ที่ว่า การศึกษาที่มุ่งเน้น การสืบค้น สืบหาภายในตนเอง การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และการรับฟังด้วยใจเปิดกว้างซึ่งจะนำไปสู่การ ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง การหยั่งรู้ ความเปิดกว้างซึ่งจะนำไปสู่การตระหนักรู้และเข้าใจตนเองย่อมจะส่งผล ให้เกิดความชื่นชมในคุณค่าของประสบการณ์ของผู้อื่นด้วยเช่นกัน

กิจกรรม เด็กไทย โตไปไม่โกง เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต โดยผู้วิจัยได้นำนิทานและเรื่องราวที่เป็นตัวแบบที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการและผลของ การคดโกง รวมทั้งผลของความซื่อสัตย์สุจริต ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง สามารถบอกได้ว่าสิ่งใด ควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ สามารถระบุลักษณะของคนซื่อสัตย์ได้ และผลที่เกิดจากการทุจริตได้ โดยเห็นได้ จากการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อนิทานและเรื่องราวต้นแบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนำเหตุการณ์ข่าวที่ เกิดขึ้นจริงมาให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด ถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้น ได้คิดวิเคราะห์ แยกแยะ เปรียบเทียบ ศึกษากรณีตัวอย่างและการเรียนรู้ผ่านนิทานที่สอดแทรกแง่คิดสามารถช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก ในระดับ จริยธรรมจากภายนอก ซึ่งจะตัดสินความถูกหรือผิด ดีหรือเลว จากการถูกตำหนิลงโทษ และการได้รับคำ ชม หรือรางวัล เป็นการคิดในลักษณะเหตุผลเชิงรูปธรรม ซึ่งเป็นการคิดของเด็กระดับอนุบาลถึง ประถมศึกษา ดังนั้น การสอนคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็กวัยนี้ จึงจำเป็นต้องใช้การเสริมแรง และการ ลงโทษร่วมกับการใช้นิทานและแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมเด็กดีมีวินัย เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ด้านความมีวินัย โดยกิจกรรมนี้ผู้วิจัยกระตุ้นให้กลุ่มทดลองรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยการให้ ร่วมร้องเพลงและร่วมกันทำความเข้าใจเพลง “หน้าที่เด็ก” จากนั้นผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองแสดง บทบาทสมมติที่มีเนื้อหาแสดงผลของการมีวินัย ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลอง สามารถบอกความสำคัญของ การปฏิบัติตามข้อตกลง กฎระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน สังคมและระบุแนวทางการปฏิบัติ ตนเพื่อการมีวินัยได้ ซึ่งก่อนการใช้ชุดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มทดลอง ยอมเปิดเผยกับผู้วิจัยว่า ตนเองเป็น คนไม่มีระเบียบวินัย ไม่ค่อยเชื่อฟังพ่อแม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านเพลง การแสดงบทบาทสมมติ ได้คิดวิเคราะห์และสะท้อนความคิด การอภิปรายกลุ่ม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญาของพอลเจตต์ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้สำรวจสิ่งแวดล้อม ค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเนื้อหาที่ครูจัดให้ควรมีความยากง่าย สอดคล้องกับ โครงสร้างทางความคิดของเด็กในระดับประถมศึกษาตอนต้นความสามารถทางสติปัญญา

ของเด็กจะอยู่ในขั้นการคิดเหตุผลอย่างเป็นรูปธรรม เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาและความจำสูง ประกอบกับยังอยู่ในโลกของจินตนาการ เนื้อหาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจดังกล่าว เช่น การใช้นิทานเป็นสื่อ การให้แสดงท่าทางประกอบ การให้วาดรูป ฯลฯ

กิจกรรมก้าวคนละก้าว เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก โดยในกิจกรรมนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเสริมแรงด้านบวกในการให้เพื่อนบอกจุดเด่นของกลุ่มทดลองทีละคน และใช้ต้นแบบที่แสดงถึงเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกคือ พี่ตูนบอดี้สแลมมาเป็นบุคคลต้นแบบ ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกมากขึ้น สังเกตได้จากการที่ผู้วิจัยได้พูดคุยกับกลุ่มทดลองและการนำเสนอกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ซึ่งก่อนที่จะใช้กิจกรรมนี้ จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า กลุ่มทดลองบางคน ไม่มีความเชื่อมั่นและไม่กล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา ที่กล่าวว่า ตัวแบบที่น่าเชื่อถือ หรือตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในพฤติกรรมนั้นๆ จะเป็นตัวแบบที่มีประสิทธิภาพที่บุคคลต้องการเลียนแบบ และหากเขาเลียนแบบแล้วได้รับผลที่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นจะคงทนอยู่นานขึ้น แนวคิดของแบนดูราจะเน้นที่การเลียนแบบพฤติกรรมทางสังคม จึงให้ความสำคัญกับตัวแบบ ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่ในชีวิตของบุคคลมักเกิดจากการเลียนแบบทางสังคม ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีจึงควรให้ความสำคัญกับตัวแบบด้วย

2.2 นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของนิติธารณ์ บุปผาเดช (2556, น. 84) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนซีเหล็กเขี้ยวไพรวัลย์วิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า (2) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม มีความเอื้ออาทรสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของชัยญา บุญรักษ์ (2556, น. 114) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า (2) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียน นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับสุนทรี ผาตินาวิน (2558, น. 115-117) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่ผลการวิจัยพบว่า (1)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ในกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าของกลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในกลุ่มทดลอง มีผลทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ

เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนว เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม อย่างเป็นขั้นตอน ครอบคลุมเนื้อหารายละเอียดและขั้นตอนตามที่กำหนด มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ตรงให้นักเรียน การ จัดกิจกรรมมีรูปแบบที่หลากหลาย ได้รับความสนใจของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจ ร่วมกิจกรรม มีความสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง นักเรียนได้ร่วมสะท้อนความคิด ร่วมกัน วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ได้ร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ศึกษารณีตัวอย่าง แสดงบทบาทสมมติ และสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อให้มีคุณลักษณะเป็นคนดีและคนเก่ง ซึ่งจะแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวปกติ ที่ขาดความหลากหลายในกระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนได้มีโอกาสในการร่วมกิจกรรมไม่มากนัก กิจกรรมไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงเป็นผลทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ส่งผลให้นักเรียนมี ข้อจำกัดทางด้านความคิด บรรยากาศในการร่วมกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุมจึงขาดความน่าสนใจ ไม่ได้รับความสนใจของนักเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ ซึ่งการนำกิจกรรมไปใช้อาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ของนักเรียน โดยควรคำนึงถึงอายุ ความสนใจของสมาชิกกลุ่ม รวมถึงความถนัดและข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น สถานที่ ระยะเวลา นอกจากนั้นผู้นำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้สามารถลดหรือเพิ่มจำนวนสมาชิกกลุ่มได้โดย ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความชำนาญของผู้นำกลุ่ม

3.1.2 จากการดำเนินการทดลองผู้วิจัยพบว่า นักเรียนไม่ชอบการทำกิจกรรมที่ต้อง เขียนอธิบายเป็นจำนวนมาก ผู้ที่จะนำกิจกรรมไปใช้ควรปรับใบงานให้เขียนน้อยลง โดยอาจทำเป็น แบบสอบถามให้ขีดเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน หรือวาดรูป และพูดแสดง ความคิดเห็นแทนการเขียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้และแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้ ชุดกิจกรรมแนะแนวและแบบวัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ควรนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนในระดับชั้น อื่นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561). (ปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2553). แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวัดและประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรัฐกาล พงศ์ภคเธียร. (2553). จิตตปัญญาศึกษา การเรียนรู้สู่จิตสำนึกใหม่. กรุงเทพฯ: สวนเงินมีมา.
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2552). หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชลธิชา จันมณี. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาตามนโยบายสถานศึกษา 3D. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชญญา บุญรักษ์. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2556). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). การพัฒนาผู้เรียน สู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี พริ้น (1991).
- ทศพร ประเสริฐสุข และคณะ. (2550). เอกสารประกอบการอบรม เทคนิคการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเบื้องต้นสำหรับครู อาจารย์ที่ปรึกษา (3 PROGRAM). กรุงเทพฯ: สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
- ทิตนา เขมมณี. (2559). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธราญา จิตรชญาณิช. (2560). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธราภรณ์ คำอุ้น. (2552) อ่างอิงโน พรรณพิศ จันทสุวรรณ, 2556). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. เพชรบูรณ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- นิติธารณ์ บุปผาเดช. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนซีโหล็กเขี้ยวไพรวัลย์วิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). การแนะแนวเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- _____. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: นำศิลป์โฆษณา.
- นุชลี อุปภัย. (2555). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ปิยะนาฏ นาสสุวรรณ. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักทิริ-โอดดัดปะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิพัฒนราษฎร์บำรุง จังหวัดกาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พรรณพิศ จันทสุวรรณ. (2556). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชตรา พรหมชาติ. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชราภรณ์ จะย่นรัมย์. (2558). การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2560). สอนเขียนแผนบูรณาการบนฐานเด็กเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ และคณะ. (2556). โรงเรียนสร้างสรรค์ นวัตกรรมสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ. (2551). การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- มันตรา ธรรมบุศย์. (2558). *ประมวลรายวิชา “จิตวิทยาสำหรับครู” (Psychology for Teachers) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. สืบค้นจาก https://sites.google.com/a/nareerat.ac.th/ed_guide_nareerat/guide.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุ่งทิวา โพธิ์ใต้. (2552). *ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ละออง สุตหนองบัว. (2555). *การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการอยู่อย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27.. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง และคณะ. (2554). *แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. ใน ประมวลสาระวิชาแนวคิดเกี่ยวกับการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา*. หน่วยที่ 1. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัฒนา วงศ์ชาบุตร. (2558). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2555). *การพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือทางการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาที่สามารถสร้างขึ้นใช้เอง*. หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมร ทองดี และปราณี รามสูตร. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน ประมวลสาระวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว*. หน่วย 9. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2554). *เอกสารประกอบการอบรม “ระบบการแนะแนวในโรงเรียน”*. กรุงเทพฯ: เมตตาก็อปปี้ปริ้น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์*. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
(2553). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์ และพรณี สินธพานนท์. (2555). *พัฒนาทักษะการคิด
ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.
- สุนทรี ผาตินาวิน. (2558). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความ
มีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมราช, นนทบุรี.
- สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). *ตำราหลักการแนะแนว คณะครุศาสตร์*. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุตรธานี.
- สุรดา ไชยสงคราม. (2555). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
ประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา. (2553). *การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยระบบคู่สัญญา*.
สืบค้นจาก <http://www.myfirstbrain.com>.
- หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. (2553). *ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ*.
- อชรา เอ็บสุขสิริ. (2559). *จิตวิทยาสำหรับครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีพรรณ อะทะวงษา. (2553). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย จังหวัดเชียงราย*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมราช, นนทบุรี.
- อำนาจ อตถกาม (น้อยนิล). (2554). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. (ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social-Cognitive Theory*.
Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Satterlee. (2000). *Loving-kindness Meditation*. Malaysia: Buddha Dharma Education
Association.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันเกษม
วิทยาการบรรยาย ด้านจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว

4. ชื่อ – สกุล นางสาววลัยพร ประสานพันธ์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดราชฎร์นิยมธรรม (พิบูลย์สงคราม) กรุงเทพฯ
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ สอนกิจกรรมแนะแนว
ระดับชั้นป.1
ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้างานแนะแนว
5. ชื่อ – สกุล นายอภิวัฒน์ บัวลอย
สถานที่ทำงาน บริษัท โอแอล ไพรวาท เคาน์ซิล จำกัด
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำแหน่ง/หน้าที่ปฏิบัติงาน เสมียนทนาย บริษัท โอแอล ไพรวาท เคาน์ซิล จำกัด
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้การปรึกษาทั่วไปและ
การแนะแนวอาชีพ
วิทยาการกระบวนการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และ
ที่ปรึกษาด้านกฎหมายทั่วไป

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๖๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน

ด้วยนางสาวประณิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง ๘-๙ ปี จำนวน ๒๔ คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม และเรียงคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากน้อยไปหามาก แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๑๒ คนเท่ากัน รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental) ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง สองกลุ่ม ทดสอบก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร กำหนดระยะเวลาทดลองเป็นเวลา ๓ สัปดาห์ ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม ๒๕๖๑

ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙๕๓๘๘๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๔๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจันทร์ทิมา ขุนบำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวประนิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดประกอบเครื่องมือ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๕๑๘๓๘๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางจารุวรรณ แสงด้วง

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๓ ชุด

ด้วยนางสาวประณิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดประกอบเครื่องมือ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๕๑๘๓๘๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายตามพงศ์ วงษ์จันทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวประณิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดประกอบเครื่องมือ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๕๑๘๓๘๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวลลิตพร ประสานพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวประณิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดประกอบเครื่องมือ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๕๕๘๘๗๖๙

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๔๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอภิวัฒน์ บัวลอย

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวประณิตา ทองพันธ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้ การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดประกอบเครื่องมือ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หิรวัดน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๙-๕๑๘๓๘๖๙

ภาคผนวก ข

การหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยง และคุณภาพของเครื่องมือ

**แบบรายงานคุณภาพของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัย
การวิเคราะห์หาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ**

ตารางที่ 1 แบบวัดเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลของ คะแนน	ค่า IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ข้อที่	ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ					ผลของคะแนน	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
29	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
32	0	+1	+1	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 2 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (42 ข้อ)

ข้อที่	R	ผลสรุป	ข้อที่	R	ผลสรุป
1	.38	ใช้ได้	22	.53	ใช้ได้
2	.57	ใช้ได้	23	.56	ใช้ได้
3	.60	ใช้ได้	24	.68	ใช้ได้
4	.41	ใช้ได้	25	.56	ใช้ได้
5	.45	ใช้ได้	26	.58	ใช้ได้
6	.23	ใช้ได้	27	.63	ใช้ได้
7	.52	ใช้ได้	28	.45	ใช้ได้
8	.64	ใช้ได้	29	.56	ใช้ได้
9	.42	ใช้ได้	30	.70	ใช้ได้
10	.45	ใช้ได้	31	.77	ใช้ได้
11	.32	ใช้ได้	32	.43	ใช้ได้
12	.61	ใช้ได้	33	.74	ใช้ได้
13	.50	ใช้ได้	34	.60	ใช้ได้
14	.31	ใช้ได้	35	.35	ใช้ได้
15	.61	ใช้ได้	36	.53	ใช้ได้
16	.48	ใช้ได้	37	.64	ใช้ได้
17	.73	ใช้ได้	38	.45	ใช้ได้
18	.75	ใช้ได้	39	.60	ใช้ได้
19	.44	ใช้ได้	40	.21	ใช้ได้
20	.52	ใช้ได้	41	.61	ใช้ได้
21	.39	ใช้ได้	42	.40	ใช้ได้

ตารางที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	ผลการตรวจสอบคุณภาพจาก ผู้เชี่ยวชาญ
1	สร้างสัมพันธ์ฉันกับเธอ (ปฐมนิเทศ)	สอดคล้องเหมาะสม
2	ผืนแผ่นดินไทย	สอดคล้องเหมาะสม
3	เด็กไทย โตไปไม่โกง	สอดคล้องเหมาะสม
4	เด็กดีมีวินัย	สอดคล้องเหมาะสม
5	รู้คุณค่าใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	สอดคล้องเหมาะสม
6	หนึ่งขึ้นพ่อใช้ลูกนำไปปฏิบัติตาม	สอดคล้องเหมาะสม
7	ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น	สอดคล้องเหมาะสม
8	รักเธอประเทศไทย	สอดคล้องเหมาะสม
9	ร่วมแรงร่วมใจ	สอดคล้องเหมาะสม
10	ฉันทำได้	สอดคล้องเหมาะสม
11	ก้าวคนละก้าว	สอดคล้องเหมาะสม
12	ปัจฉิม อ่ำลา	สอดคล้องเหมาะสม

ภาคผนวก ค

แบบวัดเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง

1. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ฉบับนี้ มีข้อความที่เป็นคำถามจำนวน 42 ข้อ สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ต่อไป

2. แบบวัดนี้ไม่มีข้อใดผิดหรือถูก ขอให้นักเรียนตอบแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามสภาพความเป็นจริงทุกประการ นักเรียนอย่าวิตกกังวลต่อการตอบคำถามและการตอบนี้จะไม่มีการทบทวนเสียหายต่อนักเรียนแต่อย่างใด

3. ในการตอบแบบวัดให้นักเรียนเลือกตอบว่าข้อความใดตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติของนักเรียนมากที่สุดโดยทำเครื่องหมาย ในข้อความแต่ละข้อที่นักเรียนเลือก ดังนี้เกณฑ์การกำหนดระดับคะแนน ได้กำหนดคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5	มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนมากที่สุด
4	มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนมาก
3	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนจริงบ้างไม่จริงบ้าง
2	น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนน้อย
1	น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงหรือการปฏิบัติ ตัวนักเรียนน้อยที่สุด

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างดี

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

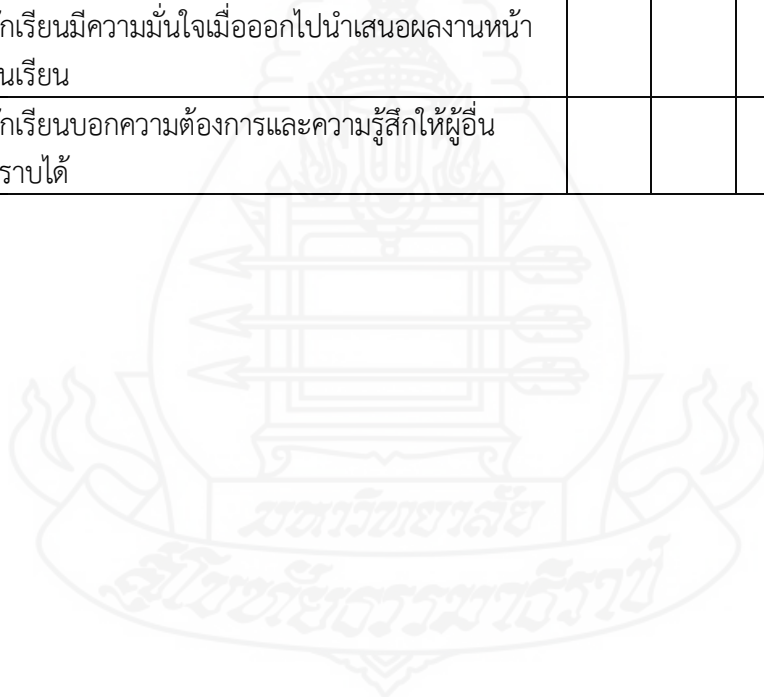
คำชี้แจง นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างหลังข้อความให้ตรงกับคุณลักษณะที่นักเรียนปฏิบัติจริงมากที่สุด

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติทุกครั้ง เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทย					
2	นักเรียนภูมิใจในความเป็นไทย รู้รักสามัคคี					
3	นักเรียนใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิต					
4	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ					
5	นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์					
6	นักเรียนรู้ว่าการโกหกเป็นเรื่องไม่ดี					
7	นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวง ตนเองและผู้อื่น					
8	เมื่อนักเรียนกำลังจะทำในสิ่งไม่ดีนักเรียนเลือกที่จะไม่ทำ					
9	นักเรียนปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา					
10	นักเรียนไม่นำสิ่งของ ของผู้อื่นมาเป็นของตน					
11	นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
12	นักเรียนตัดผมทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
13	นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานและส่งงานให้ตรงตามเวลาที่กำหนด					
14	นักเรียนมาโรงเรียนตรงตามเวลาและทันเข้าแถวในตอนเช้า					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	น้อย	น้อยที่สุด
15	นักเรียนใช้เวลาว่างทำสิ่งต่างๆ ที่เกิดประโยชน์					
16	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันแสดงเพิ่มผลงานของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ					
17	นักเรียนสามารถบันทึกความรู้ที่ได้รับหลังจากการไปทัศนศึกษา					
18	นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
19	นักเรียนเลือกซื้อของตามความจำเป็น					
20	นักเรียนใช้เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัดและคุ้มค่า					
21	นักเรียนเก็บรักษา ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ของตนเอง					
22	นักเรียนปิดน้ำและไฟทุกครั้งที่ไม่ใช้					
23	นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ					
24	นักเรียนทุ่มเทในการทำงาน อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาที่พบ					
25	นักเรียนยอมรับในข้อบกพร่องของงานและสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น					
26	นักเรียนเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
27	นักเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน					
28	นักเรียนแต่งกายด้วยชุดไทยในเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย					
29	นักเรียนชอบดูการแสดงแบบไทยๆ					
30	เมื่อนักเรียนพบผู้ใหญ่ นักเรียนยกมือไหว้					
31	นักเรียนมีความกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ					
32	นักเรียนรู้ว่าจุดเด่นใดที่เป็นเอกลักษณ์ไทยที่ควรเผยแพร่ต่อต่างชาติ					
33	นักเรียนช่วยเหลืองานพ่อ แม่ ครู ด้วยความเต็มใจ					
34	นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนที่มีความบกพร่องด้านร่างกายและด้านการเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		มากที่สุด	มาก	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	น้อย	น้อยที่สุด
35	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมที่โรงเรียนจัดขึ้น					
36	นักเรียนดูแลรักษาสาธารณสมบัติ					
37	นักเรียนรักษาสิ่งแวดล้อม					
38	นักเรียนกล้าพูด กล้าถาม เมื่อสงสัยในขณะเรียน					
39	นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนและครู					
40	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ					
41	นักเรียนมีความมั่นใจเมื่อออกไปนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน					
42	นักเรียนบอกความต้องการและความรู้สึกให้ผู้อื่นทราบได้					

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

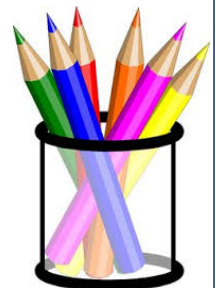

สอนโดย.....

คุณครูประณิตา ทองพันธ์

ภาคเรียนที่ 2/2560

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คำนำ

ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกิจกรรมที่จัดจะช่วยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ เชื้อมั่นและกล้าแสดงออก โดยกิจกรรมที่จัดจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม นักเรียนที่ได้ร่วมกิจกรรมจะเกิดการเรียนรู้ ที่ช่วยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ที่ดูแลวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำคอยชี้แนะแนวทางในการจัดทำตลอดจนกำลังใจที่มอบให้ คือ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ค่ะ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ จะมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนแนะแนว ที่จะนำไปใช้ในการช่วยเหลือพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนของตนต่อไป

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จังหวัดกรุงเทพฯ

จัดทำโดย
นางสาวประณิตา ทองพันธ์

แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คู่มือชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. คำชี้แจง

1.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มีทั้งหมด 9 ด้าน ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก

1.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นกิจกรรมแนะแนวที่ใช้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีกิจกรรมแนะแนวทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 3 สัปดาห์

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว 12 ครั้ง ดังนี้

1. สร้างสัมพันธ์ฉันกับเธอ (ปฐมนิเทศ)	2. ผืนแผ่นดินไทย
3. เด็กไทย...โตไปไม่โกง	4. เด็กดีมีวินัย
5. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	6. หนึ่งชั้นพอใช้ ลูกนำไป ปฏิบัติตาม
7. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น	8. รักเธอประเทศไทย
9. ร่วมแรงร่วมใจ	10. ฉันทำได้
11. ก้าวคนละก้าว	12. อ้อลา อ้อลัย (ปัจฉิมนิเทศ)

1.3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย (1) ชื่อกิจกรรม (2) ระยะเวลา (3) สิ่งที่ต้องการพัฒนา (4) วัตถุประสงค์ (5) สื่อ/อุปกรณ์ (6) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (7) การประเมินผล

1.4 ผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ ตลอดจนศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลรายละเอียด ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละกิจกรรมเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้ราบรื่น ประสบความสำเร็จ

2. โครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นิยามปฏิบัติการตัวแปร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ครอบคลุมถึงคุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกที่ต้องการปลูกฝังให้กับผู้เรียนให้ติดเป็นนิสัย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ด้าน ดังนี้

1. **รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. **ชื่อเสียง สุจริต** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการประพฤติปฏิบัติ ต่อตนเอง และผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ทั้งกาย วาจา เช่น ไม่ลักขโมยนำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน บอกได้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ ไม่พูดปด ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ไม่ลอกการบ้าน เป็นต้น

3. **มีวินัย** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน สังคม โดยทรงผม เครื่องแต่งกายถูกระเบียบ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีวินัยในตนเองตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆเช่นมาโรงเรียนตรงต่อเวลา ได้เข้าแถวในตอนเช้า มีความรับผิดชอบในการทำงานและส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

4. **ใฝ่เรียนรู้** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการมีความตั้งใจเรียนเอาใจใส่มีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในภายนอกโรงเรียน เช่นศึกษาหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี รู้จักใช้เวลาว่างในการ เข้าค้นคว้าข้อมูลในห้องสมุดของโรงเรียน เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถสรุปองค์ความรู้จากการไปทัศนศึกษาในห้องเรียน ที่ทางโรงเรียนจัดให้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. **อยู่อย่างพอเพียง** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นผู้ดำเนินวิถีชีวิตอย่างพอเพียง พอประมาณ มีเหตุผลในการใช้เงิน สิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตน และตัดสินใจด้วยความรอบคอบ สามารถปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

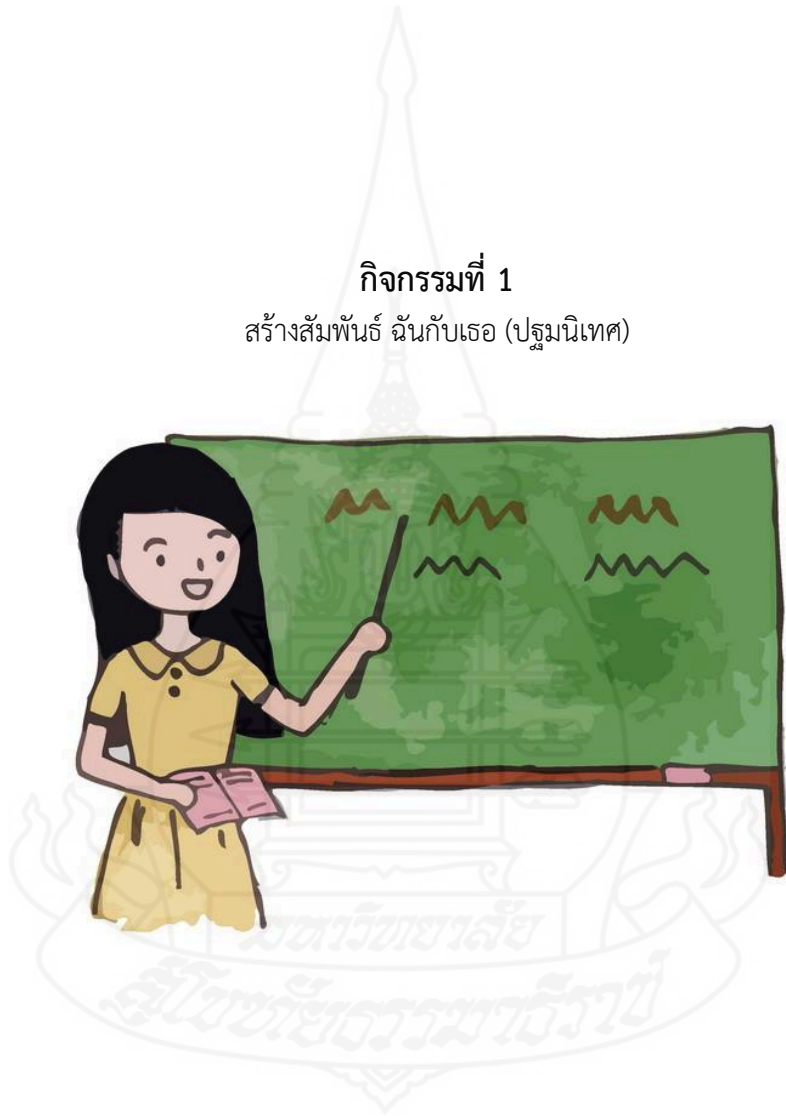
6. **มุ่งมั่นในการทำงาน** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการมีความรักศรัทธาในการทำงาน มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเพียรพยายาม อดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ มีความสามารถในการปรับปรุง และพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง ตลอดจนชื่นชมผลงานด้วยความภูมิใจ

7. **รักความเป็นไทย** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการรู้จักและสามารถปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น อนุรักษ์การแต่งกายแบบไทย มีสัมมาคารวะ มีมารยาท มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณร่วมกันอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทยสามารถนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของตน

8. **จิตสาธารณะ** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการเป็นผู้มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและ ผู้อื่นทำงานด้วยความเต็มใจ มีจิตอาสาโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น ช่วยเหลือเพื่อนๆ ที่เป็นเด็กพิเศษ และคนอื่นๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ ทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

9. **เชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก** หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนถึงการมีคุณลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าถาม กล้าคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เช่น กล้าร่วมแสดงความคิดเห็นขณะเรียน เมื่อมีข้อสงสัยขณะเรียนกล้ายกมือสอบถามครูผู้สอน มีความเป็นตัวของตัวเองสามารถแสดงความคิดเห็นหรือร่วมอภิปรายกับครูและเพื่อนได้

กิจกรรมที่ 1
สร้างสัมพันธ์ฉันกับเธอ (ปฐมนิเทศ)

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม : สร้างสัมพันธ์ ฉันทันกับเธอ (ปฐมนิเทศ)

ระยะเวลา : 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน
2. นักเรียนระบุความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย
3. เพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ทราบจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงและขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ตารางกำหนดวัน เวลา ในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพลง “ชื่อของเธอ” โดยมีเนื้อร้องดังนี้ “ชื่อของเธอฉันไม่รู้จัก อยากททายทักนักเรียนคนใหม่ ชื่อของเธอ ยังจำไม่ได้ ชื่ออะไรขอให้ออกที”
3. กระดาษแผ่นเล็ก
4. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทักทายนักเรียน แนะนำตนเองและนักเรียนแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมาย ระเบียบข้อตกลงและขั้นตอนของการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยแนะนำเพลงและสอนร้องเพลง “ชื่อของเธอ” พร้อมทั้งทำท่าประกอบเพลง
2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงพร้อมทั้งเคลื่อนไหวไปตามอิสระเมื่อเพลงจบให้หันหน้าหาเพื่อนที่อยู่ใกล้ที่สุด พร้อมทั้งสัมภาษณ์ข้อมูล เช่นสิ่งที่ชอบ อาหาร ดนตรี กีฬา งานอดิเรกและลักษณะเด่นที่สามารถบอกความเป็นตัวตนของแต่ละคนโดยร้องประมาณ 5 นาที
3. ผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนข้อมูล ที่บ่งบอกถึงลักษณะความเป็นตัวตนของตนเองโดยไม่เขียนชื่อและนำกระดาษใส่ลงในตะกร้า
4. ผู้วิจัยเลือกนักเรียน 1 คน มาจับฉลากและอ่านข้อมูลที่เขียนในกระดาษ พร้อมกับให้เพื่อนๆทายว่าจากข้อมูลดังกล่าวน่าจะเป็นเพื่อนคนไหน ถ้าใช่ให้เจ้าตัวยกมือ ถ้าไม่ใช่ก็ให้เพื่อนทายอีกครั้ง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมนี้
2. ทำแบบทดสอบก่อนการดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมทั้งแจกเอกสารตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทำกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น

เพลง “ชื่อของเธอ”

ปัญญา ประดิษฐ์ธรรม ผู้แต่ง

ชื่อของเธอ ฉันไม่รู้จัก
 อยากทายทัก นักเรียนคนใหม่
 ชื่อของเธอ ยังจำไม่ได้
 ชื่ออะไร ขอให้บอกที..... (ซ้ำทั้งเพลง)

กิจกรรมที่ 2
พินแผ่นดินไทย

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม : ผืนแผ่นดินไทย

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนระบุความสำคัญของการรักษสถาบันหลักของชาติ
2. นักเรียนบอกแนวทางการแสดงความรักสถาบันหลักของชาติ
3. นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวีดิทัศน์เพลงพระราชนิพนธ์ “เราสู้”
2. เนื้อเพลงชาติไทย
3. คลิปวีดิทัศน์เนื้อร้องเพลงชาติไทย
4. คลิปวีดิทัศน์เพลงธงชาติ ของหลง ลงลาย
4. กรณีสึกษา
5. กระดาษแผ่นเล็ก

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. ครูเปิดคลิปวีดิทัศน์เพลงพระราชนิพนธ์ “เราสู้” นักเรียนสะท้อนความรู้สึที่ได้จากบทเพลงลงในกระดาษแผ่นเล็ก ครูขออาสาสมัครนักเรียน 3 คนอ่านข้อความที่ตนเขียน
3. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดว่า เมื่อพูดถึงชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นักเรียนคิดถึงสิ่งใด โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแง่ของการปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อสถาบัน ชาติ ศาสน์ กษัตริย์
3. ครูเปิดคลิปวีดิทัศน์เพลงธงชาติ ของหลง ลงลาย ให้นักเรียนฟัง นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากเพลง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูแจกเนื้อร้องเพลงชาติไทยเป็นท่อนๆให้กับนักเรียนทุกคน เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดให้แต่ละคนนำเนื้อเพลงชาติของตนไปต่อร่วมกับเพื่อนๆและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
2. ครูเปิดคลิปวีดิทัศน์เพลงชาติไทยที่มีเนื้อร้องให้นักเรียนตรวจทานความถูกต้องและร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเพลงชาติไทย
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 3 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คนครูแจกกรณีสึกษาบุคคลที่แสดงออกถึงความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น
4. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม
2. การร่วมสะท้อนความคิดและการร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การตอบคำถามและการสนทนาซักถาม
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม				การสะท้อนความคิดและร่วมแสดงความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1	ชื่อ																
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของคะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

()

...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

เพลง : เพลงชาติไทย
 ศิลปิน : พระเจนดุริยางค์

ประเทศไทย รวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
 เป็นประชารัฐ ไผทมองไทยทุกส่วน
 อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
 ด้วยไทยล้วนหมาย
 รักสามัคคี
 ไทยนี้รักสงบ
 แต่ถึงรบไม่ขลาด
 เอกราช จะไม่ให้ใครข่มขี่
 สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
 เถลิงประเทศชาติไทยทวี มีชัย ชโย

กรณีศึกษาบุคคลที่แสดงออกถึงความรักชาติ

พลตำรวจเอก สมเพียร เอกสมญา

ได้ฉายาว่า จ่าเพียร นักสู้แห่งเทือกเขาบูโด และ จ่าเพียร ขาเหล็ก จากการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเวลากว่า 40 ปี

พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา เข้ารับราชการครั้งแรก หลังจบโรงเรียนตำรวจรุ่น 9 เมื่อปี พ.ศ. 2513 ผ่านการปะทะกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบนับร้อยครั้ง วิสามัญคนร้ายได้นับร้อยศพ จนเป็นที่กล่าวเกรงของกลุ่มคนร้าย และทำให้ พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา มีชื่อเสียงในแวดวงตำรวจด้วยความเก่งกล้า และจัดเป็นตำรวจฝีมือชั้นเยี่ยม ทำให้ พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รามธิบดี และเหรียญมาลาเชือกกล้ากลางสมร

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553 คนร้ายได้วางแผนลอบวางระเบิดหลายจุด เพื่อล่อให้ พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา. นำกำลังเดินทางเข้าไปที่เกิดเหตุ ก่อนที่คนร้ายจะลอบวางระเบิดรถกระบะที่นั่งอยู่ แต่เดชะบุญครั้งนั้น พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา. ได้รับบาดเจ็บเพียงเล็กน้อยแต่แล้วในวันที่ 12 มีนาคม ดำเนิน "จ่าเพียร" มีอุปราชแห่งบันนังสตา ก็ต้องปิดฉากลงอย่างน่าเศร้า เมื่อ พ.ต.อ. สมเพียร. เอกสมญาถูกคนร้ายลอบวางระเบิดรถกระบะ คันเดียวกับที่ถูกวางระเบิดเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา จน พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา. ขาหักทั้งสองข้าง ได้รับบาดเจ็บสาหัสและไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาลศูนย์ยะลาในที่สุด ท่ามกลางความเสียใจของครอบครัว ประชาชนชาวบันนังสตา และเพื่อนร่วมงานของ พ.ต.อ. สมเพียร เอกสมญา. อีกหลายคน

ที่มา: สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง: <https://th.wikipedia.org/wiki/จ่าเพียร>

กรณีศึกษาบุคคลที่แสดงออกถึงความรักศาสนา

พระธรรมวิสุทธิมงคล (บัว ญาณสมปนฺโน)

ในอนาคตข้างหน้า" พระมหาบัวผู้นี้จักทำประโยชน์ใหญ่ให้แก่ประเทศชาติและพระศาสนา"!!!!..
พระอาจารย์ม้ ฐิริทัตตมหาเถระ พระพุทฺพพญาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนากรรมฐานกล่าวพยากรณ์ไว้เมื่อ
พ.ศ.2482

หลวงตามหาบัวเป็นที่รู้จักในฐานะพระนักปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานผู้มีปฏิปทาที่มั่นคง แน่วแน่ เด็ดขาดและจริงจัง ท่านเริ่มเรียนหนังสือทางธรรมและศึกษาเกี่ยวกับพุทธประวัติ รวมทั้งพุทธสาวก โดยหลังจากพุทธสาวกเหล่านั้นได้รับพระโอวาทจากพระพุทธเจ้าแล้วจะเดินทางไปบำเพ็ญในป่าอย่างจริงจังจนสำเร็จอรหัตต์ ทำให้ท่านเกิดความเลื่อมใสและตั้งใจปฏิบัติเพื่ออรรถผลให้ได้ โครงการช่วยชาติ โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน หรือที่เรียกทั่วไปว่า โครงการผ้าป่าช่วยชาติ เกิดขึ้นเมื่อพ.ศ. 2540 เนื่องจากท่านเดินทางไปแจกสิ่งของตามโรงพยาบาลในถิ่นทุรกันดารทำให้ทราบว่าโรงพยาบาลต่าง ๆ มีหนี้สินเป็นอันมากซึ่งเกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เปลี่ยนไป อันเป็นผลมาจากวิกฤติทางการเงินของประเทศ ท่านรู้สึกสลดใจเป็นอันมากจึงดำริที่จะช่วยชาติโดยน้อมนำให้ชาวไทยทั่วประเทศร่วมกันบริจาคทองคำ เงินดอลลาร์ เงินสกุลต่างประเทศ และเงินบาท เพื่อช่วยชาติบ้านเมืองที่กำลังประสบภาวะเศรษฐกิจและสังคมตกต่ำให้ฟื้นฟูและผ่านพ้นไปด้วยดี

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : [https://th.wikipedia.org/wiki/พระธรรมวิสุทธิมงคล_\(บัว_ญาณสมปนฺโน\)](https://th.wikipedia.org/wiki/พระธรรมวิสุทธิมงคล_(บัว_ญาณสมปนฺโน))

กรณีศึกษาบุคคลที่แสดงออกถึงความรักสถาบันพระมหากษัตริย์
สุเมธ ตันติเวชกุล
 หรือที่รู้จักกันในนาม ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา

เกิดมา... เป็นข้าแผ่นดิน

ข้าแผ่นดินคนหนึ่งของในหลวงที่คนไทยรู้จักคือ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ท่านมีชื่อเล่นที่ในหลวงพระราชทานให้ ชื่อว่า "ถุงเงิน"

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล รับราชการในตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(สภาพัฒน์) และตำแหน่งสำคัญอื่นๆ อีกมากมายก่อน และหลังจากเกษียณอายุราชการแล้วก็เข้าถวายตัวเป็นข้าราชการบริพารที่รับใช้เบื้องพระยุคลบาทอย่างใกล้ชิดตลอดมา ตราบจนกระทั่งพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสู่สวรรคาลัยเมื่อ 13 ต.ค. 2559 พ.ศ. 2531-ปัจจุบัน ดร.สุเมธ สนองงานเบื้องพระยุคลบาทในหลวงในพระบรมโกศ ในฐานะกรรมการและเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งมูลนิธินี้มี 1. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช องค์นายกกิตติมศักดิ์ 2. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานกรรมการ

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : <https://www.thairath.co.th/person/4529>

กิจกรรมที่ 3
เด็กไทย...โตไปไม่โกง

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม : เด็กไทย...โตไปไม่โกง

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านซื่อสัตย์ สุจริต

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ
2. นักเรียนอธิบายลักษณะของคนซื่อสัตย์ได้
3. นักเรียนบอกผลที่เกิดจากการทุจริตได้
4. นักเรียนระบุแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อความซื่อสัตย์สุจริต

สื่อ/อุปกรณ์

1. นิทานเรื่อง “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” และนิทานเรื่อง “ถุงเงินของท่านเศรษฐี”
2. ข้าว “การทุจริตที่ดิน เขาไม้แก้ว”
3. ใบงานวิเคราะห์ข่าว

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. ครูเล่านิทานเรื่อง “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” และนิทานเรื่อง “ถุงเงินของท่านเศรษฐี” ให้นักเรียนฟัง พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวละครในนิทาน โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด ดังนี้

- จากนิทานซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน นักเรียนอยากเป็นลูกคนใด เพราะเหตุใด
- นักเรียนเคยพูดโกหกหรือไม่ อย่างไร และผลที่นักเรียนได้รับเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคนที่พูดโกหกหลอกลวงผู้อื่น หรือไม่ทำตามสิ่งที่พูดไว้ จะได้รับผลตอบแทน

อย่างไรบ้าง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่าข่าว “การทุจริตที่ดิน เขาไม้แก้ว” นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงผลกระทบที่ได้รับว่าส่งผลต่อใครบ้างและส่งผลอย่างไร
2. นักเรียนทำใบกิจกรรมวิเคราะห์ข่าว
3. นักเรียนออกมานำเสนอกิจกรรมวิเคราะห์ข่าว 3-5 คน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ สุจริต
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติ กิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

ใบงาน
นิทานเรื่อง “ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

ครอบครัวหนึ่งซึ่งร่ำรวยมากและมีลูกหลายคน ผู้เป็นพ่ออยู่ในวัยไม้ใกล้ฝั่ง ลูกทุกคนต่างหวังว่าวันหนึ่งเมื่อเสาหลักของบ้านจากไปตนจะได้รับมรดกมากกว่าคนอื่น

แล้ววันนั้นก็มาถึงเมื่อคุณพ่อล้มป่วยลงและนอนอยู่กับเตียง เขาเรียกลูกๆ เข้ามาพร้อมหน้ากันแล้วยื่นเมล็ดถั่วให้คนละถุงและสั่งว่า "จงเอาไปเพาะปลูกในกระถางนะลูก ถั่วถั่วของใครงอกงามกว่า คนนั้นจะได้รับมรดกจากพ่อ"

ทุกคนรีบกลับไปเพาะเมล็ดถั่วของตนเอง สองอาทิตย์ผ่านไป คุณพ่อก็ขอดูต้นถั่วของพวกลูกๆ ปรากฏว่า..กระถางของแต่ละคนมีต้นถั่วงอกเขียวชอุ่ม ผู้เป็นพ่อมองดูกระถางเหล่านั้นด้วยสีหน้าเฉยๆ จนกระทั่งมาถึงกระถางของลูกชายคนสุดท้ายซึ่งว่างเปล่า "ผมเสียใจครับคุณพ่อ" บุตรคนเล็กพูดพร้อมก้มหน้า "ผมเอาเมล็ดถั่วที่คุณพ่อให้วันนั้นไปเพาะ พยายามรดน้ำและใส่ปุ๋ย แต่มันไม่ยอมงอกเลย"

"ลูกทำดีมาก" ผู้เป็นพ่อชมเชย แล้วหันไปประกาศเสียงดังว่า "ลูกคนเล็กสมควรเป็นผู้ได้รับมรดก"

"ไม่ยุติธรรมครับคุณพ่อ" พวกพี่ชายพากันประท้วง "ต้นถั่วของพวกเรางอกงามดี กลับไม่ได้รับอะไรตามสัญญา แต่ของไอ้คนเล็กมีแต่กระถางว่างเปล่า คุณพ่อกลับยกมรดกให้มัน"

"ลูกเอ๋ย มันยุติธรรมแล้วที่ความซื่อสัตย์จะต้องได้รับผลตอบแทน"

ชายชราพูดเบา ๆ "เพราะในเมล็ดถั่วที่พ่อมอบให้แก่พวกเจ้าในวันนั้น พ่อได้เอาใส่กระถางถั่วไฟแล้วต้นถั่วของพวกเจ้านั้นมาจากไหนกันลูก"

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า..ถ้าเรามีความซื่อสัตย์แล้ว เราก็จะเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น และได้รับสมบัติ ได้รับเกียรติได้โดยไม่ต้องโกหกหลอกลวงหรือทุจริตใดๆ ทั้งสิ้น

ถ้าบุคคลใดมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น บุคคลนั้นก็ย่อมมีความเจริญอยู่เป็นนิตย์ ตรงข้ามกับคนที่ไม่มี ความซื่อสัตย์ย่อมจะล้มจม และพินาศไป

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม

อ้างอิง

http://www.tamdee.net/db/forum_posts.asp?TID=1886

<http://www.pikpod.com/profile/blog.php?memberid=227&blogId=131>

ใบงาน
นิทานคุณธรรมเรื่อง...ถุงเงินของเศรษฐี

เล่ากันมาว่า .. เศรษฐีซีเหี้ยมคนหนึ่งได้ทำถุงเงินหล่นหายระหว่างที่ไปทำธุระนอก เมือง ภรรยาของเขาจึงบอกให้เขาตีตประกาศไว้ทั่วหมู่บ้านว่า “ถ้าใครเก็บถุงเงินได้ และนำมาคืนให้ จะได้รับ เงินรางวัลอย่างงาม”

สามวันผ่านไป มีพ่อค้าคนหนึ่งนำถุงเงินมาที่บ้านของเศรษฐี เพื่อคืนให้ แต่ทันทีที่เศรษฐีเห็น เป็นพ่อค้า ก็เกิดความโลภ อยากได้มากกว่าเดิม และไม่อยากจะเสียเงินรางวัลตามที่ประกาศไว้ จึงแกล้ง บอกไปว่า “ถุงใบนี้ที่เจ้าเอามา มีแค่เงินอย่างเดียว แต่จริงๆ แล้ว ถุงใบนี้มีเพชร พลอย อีกมาก เจ้าต้อง ขโมยไปแน่ๆ ”

พ่อค้ายืนยันว่าไม่ได้เอาไปเศรษฐีก็แกล้งทำเป็นโมโหและเรียกคนใช้ในบ้านมาจับกุมพ่อค้าไว้ “ถ้าอย่างนั้น ข้าจะต้องส่งเจ้าไปให้ท่านเจ้าเมืองตัดสิน” เศรษฐีพูดพร้อมกับสั่งคนใช้ให้นำตัวพ่อค้าไปหา ท่านเจ้าเมือง

หลังจากที่ท่านเจ้าเมืองฟังเรื่องราวทั้งหมดจากเศรษฐีและพ่อค้าแล้ว ก็รู้ทันทีว่า เศรษฐีเป็นคน ไม่ซื่อ และโลภมาก ท่านเจ้าเมืองนั่งคิดอุบายเพื่อหาทางตัดสินอยู่สักครู่ ก็เอ่ยขึ้นว่า “ท่านเศรษฐี...ถุงเงินใบนี้เป็นถุงเงินที่ท่านทำหาย ใช่หรือไม่ “ถุงเงินของข้าที่หายไปนั้น นอกจากเงิน แล้ว ยังมีเพชรพลอยอีกด้วย” เศรษฐีตอบด้วยความเจ้าเล่ห์

ท่านเจ้าเมืองจึงถามต่อไปว่า “แสดงว่าถุงเงินใบนี้ไม่ใช่ของท่าน” “ถ้าเป็นของข้า ต้องมีทั้งเงิน และเพชรพลอย” เศรษฐีกล่าวยืนยันด้วยความโลภ “หากเป็นดังที่ท่านกล่าวมา ก็แสดงว่าถุงเงินนี้ไม่ใช่ของท่าน เพราะฉะนั้น พ่อค้าก็ไม่มีผิด ข้าจะ เก็บถุงเงินนี้ไว้และให้ตีตประกาศแจ้ง จนกว่าเจ้าของตัวจริงจะมารับคืนไป แต่ถ้าไม่มีผู้ใดมารับในกำหนด 1 เดือน เงินนี้จะตกเป็นของคลังหลวง”

ฝ่ายเศรษฐีได้ยินเจ้าเมืองตัดสินดังนั้น ก็ตกตะลึง รู้สึกเสียดายเงินเป็นอย่างมาก ขณะที่พ่อค้า แสดงความดีใจ ก็มั่งกราบเจ้าเมืองผู้ยุติธรรม นิทานเรื่องนี้ สอนให้รู้ว่า “โลภมาก มักลาภหาย”

ที่มา: สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม

อ้างอิง

http://www.tamdee.net/db/forum_posts.asp?TID=1886

<http://www.pikpod.com/profile/blog.php?memberid=227&blogId=131>

ใบงาน
วิเคราะห์ข่าว “การทุจริตที่ดิน เขาไม้แก้ว”

คดีทุจริตซื้อที่ดินทั้งขยะเขาไม้แก้ว เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 เมืองพัทยาจะจัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นที่กลบฝัง ขยะ โดยตั้งสเปคว่าต้องอยู่ห่างจากเมืองพัทยาในรัศมีไม่เกิน 15 กิโลเมตร แต่หลังจากเปิดประมูล ไม่ปรากฏมีเจ้าของที่ดินเจ้าใดเสนอมา จึงมีการเลื่อนสเปคว่าให้ห่างออกไปอีกเป็น 25 กิโลเมตร จุดนี้เอง นายพีระ ศิรินทร์น์ เจ้าของที่ดินจำนวน 150 ไร่ ต.เขาไม้แก้ว อ.บางละมุง จ.ชลบุรี เสนอที่ดินจำนวน 140 ไร่ ให้เมืองพัทยาพิจารณา โดยเสนอขายในราคาไร่ละ 6 แสนบาทเศษ รวมเป็นเงิน 93 ล้านบาทเศษ ซึ่ง เมืองพัทยาก็ตกลงซื้อที่ดินดังกล่าวเอาไว้และชำระเงินให้เจ้าของที่ดินไปทั้งหมด

ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อมีการร้องเรียนว่าที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อเองก็รู้ดี เพราะเคยมีหนังสือจากสำนักงานที่ดิน จ.ชลบุรี และกรมที่ดินให้ตรวจสอบและเพิกถอนสิทธิ แต่ยังไม่ดำเนินการซื้อขาย เมื่อมีการสอบสวนลึกกลงไปอีกพบข้อมูลถึงว่าที่ดินแปลงนี้ นายพีระเพิ่งซื้อมาจาก บริษัท เค.ไอ.ที.ไอ. เมื่อปี 2535 ในราคาเพียงไร่ละ 50,000 บาท และในสัญญาการซื้อขายทั้ง 2 ฝ่ายก็ลงชื่อยอมรับเองว่าที่ดินอยู่ในเขตป่าสงวนฯ ซึ่งระยะเวลาเพียงปีเดียว ที่ดินไร่ละ 5 หมื่นบาทกลับเพิ่มมูลค่ากว่า 10 เท่า และ ที่ดินที่เหลืออีก 10 ไร่ นายพีระขายต่อให้ชาวบ้านรายหนึ่งในราคาเพียงไร่ละ 30,000 บาทเท่านั้น ในขณะที่เมืองพัทยาอ้างว่าได้ตรวจสอบการซื้อขายที่ดินละแวกดังกล่าวแล้ว พบว่าราคาอยู่ในระดับมาตรฐานคือไร่ละ 6-7 แสนบาท แต่จากหลักฐานพบว่า การซื้อขายที่ดินที่เมืองพัทยานำมาอ้างนั้น เกิดขึ้นในช่วงไล่เลี่ยกับที่มีการจัดซื้อที่ทั้งขยะ และจำนวนผู้ซื้อ-ขายที่ดินรอบๆ จำนวน 3 ราย เป็นการซื้อขายกันเองแบบจงใจ เจ้าของใหม่ซื้อที่ดินไม่นานก็ขายคืนให้เจ้าของเดิม แต่ราคาลดลงมหาศาล และเมื่อสอบถามค่าเจ้าของที่สารภาพว่า มีคนจ้างให้ทำเช่นนี้ ได้เงินค่าเสียเวลา 10,000 บาท ส่วนภาษีและค่าใช้จ่ายในการโอนมีคนออกให้ทั้งหมด

กำนันเป๊ะเข้ามาเกี่ยวข้องเมื่อชุดสืบสวนของพนักงานสอบสวนภายใต้การนำของ พล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส สืบทราบและมีหลักฐานแน่ชัดว่า นายพีระผู้ขายที่ดินให้เมืองพัทยาทำงานอยู่ในบ้านกำนันเป๊ะ และมีสถานะเป็นเพียงคนสวนเท่านั้น จนทั้งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกามีคำพิพากษาให้จำคุกนายสมชาย คุณปลื้ม รวมเป็นเวลา 5 ปี 4 เดือนย้อนรอยคดีทุจริตที่ดินเขาไม้แก้ว กำนันเป๊ะ-ครอบครัว

ศาลแพ่ง ถ.รัชดาภิเษก ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดของนายสมชาย คุณปลื้ม หรือกำนันเป๊าะ นางยุพิน หรือสติล คุณปลื้ม ภรรยา และนายวิทยา คุณปลื้ม บุตรชาย และนางจิราภรณ์ คุณปลื้ม บุตรสาว รวม 29 รายการ มูลค่า 30,136,418.05 บาท ให้ตกเป็นของแผ่นดิน หลังศาลฎีกามีคำพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์ และศาลจังหวัดชลบุรี ลงโทษจำคุกนายสมชาย เป็นเวลา 5 ปี 4 เดือน ในความผิดฐานทุจริตซื้อที่ดินในเขตป่าสงวน ต.เขาไม้แก้ว จ.ชลบุรีคดีทุจริตซื้อที่ดินทิ้งขยะเขาไม้แก้ว เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 เมืองพัทยาจะจัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นที่กลบฝังขยะ โดยตั้งสเปกว่าต้องอยู่ห่างจากเมืองพัทยาในรัศมีไม่เกิน 15 กิโลเมตร แต่หลังจากเปิดประมูล ไม่ปรากฏผู้มีเจ้าของที่ดินเจ้าใดเสนอมา จึงมีการเลื่อนสเปกว่าให้ห่างออกไปอีกเป็น 25 กิโลเมตร จุดนี้เองนายพีระศิรินทร์ เจ้าของที่ดินจำนวน 150 ไร่ ต.เขาไม้แก้ว อ.บางละมุง จ.ชลบุรี เสนอที่ดินจำนวน 140 ไร่ ให้เมืองพัทยาพิจารณา โดยเสนอขายในราคาไร่ละ 6 แสนบาทเศษ รวมเป็นเงิน 93 ล้านบาทเศษ ซึ่งเมืองพัทยาก็ตกลงซื้อที่ดินดังกล่าวเอาไว้และชำระเงินให้เจ้าของที่ดินไปทั้งหมด ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อมีการร้องเรียนว่าที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ กำนันเป๊าะเข้ามาเกี่ยวข้องเมื่อชุดสืบสวนของพนักงานสอบสวนภายใต้การนำของ พล.ต.อ.เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส สืบทราบและมีหลักฐานแน่ชัดว่า นายพีระผู้ขายที่ดินให้เมืองพัทยาทำงานอยู่ในบ้านกำนันเป๊าะ และมีสถานะเป็นเพียงคนสวนเท่านั้น จนทั้งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกามีคำพิพากษาให้จำคุกนายสมชาย คุณปลื้มเป็นเวลา 5 ปี 4 เดือน

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : <https://www.facebook.com/Watchdog.ACT/photos/a...53218523014688/...91778>

ใบงานวิเคราะห์ข่าว

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาข่าวและ วิเคราะห์ข่าวเรื่องนั้น

หัวข้อข่าว เป็นข่าวประเภท

แหล่งที่มา

ย้อนรอยคดีทุจริตที่ดินเขาไม้แก้ว ก้านนเปี๊ยะ-ครอบครัว

เนื้อหาข่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

.....

.....

หลังจากที่อ่านข่าวนักเรียนมีความคิดเห็นและรู้สึกอย่างไร

.....

.....

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากข่าว

.....

.....

ที่มา : หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันจันทร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556

สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

กิจกรรมที่ 4
เด็กดี มีวินัย

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมศาสตร์

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม : เด็กดี มีวินัย

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมีวินัย

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน สังคม

2. นักเรียนระบุแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อการมีวินัย

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลง “หน้าที่เด็ก”

2. สถานการณ์ตัวอย่าง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา

2. นักเรียนฟังเพลง “หน้าที่เด็ก” และร่วมกันร้องเพลง จากนั้นร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของเด็กในเนื้อหาเพลงว่ามีอะไรบ้าง โดยครูเขียนคำตอบไว้บนกระดาน จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงหน้าที่ที่เด็กดีควรปฏิบัติ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3คน ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์จำลองและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จำลอง

2. แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน

3. ร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลอง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนเล่าถึงการเป็นคนดีมีวินัยจากการเรียนรู้

2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2. การร่วมแสดงความคิดเห็น

3. การถาม-ตอบ

4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู่วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ได้ เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

เพลง “หน้าที่เด็ก (เด็กเอ๋ยเด็กดี)”

ประพันธ์คำร้องโดย ครูชอุ่ม ปัญจพรรค์
ทำนอง เอื้อสุนทรसनาน

ขับร้องหมู่

สุนทรภรณ์

เด็กเอ๋ยเด็กดี
ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
เด็กเอ๋ยเด็กดี
ต้องมีหน้าที่สิบอย่างด้วยกัน
หนึ่ง นับถือศาสนา
สอง รักษาธรรมเนียมมั่น
สาม เชื่อพ่อแม่ครูอาจารย์
สี่ วาจานั้นต้องสุภาพอ่อนหวาน
ห้า ยึดมั่นกตัญญู
หก เป็นผู้รู้รักการงาน
เจ็ด ต้องศึกษาให้เชี่ยวชาญ
ต้องมานะบากบั่น ไม่เกียจไม่คร้าน
แปด รู้จักออมประหยัด
เก้า ต้องซื่อสัตย์ตลอดกาล
น้ำใจนักกีฬากล้าหาญ
ให้เหมาะกับกาลสมัยชาติพัฒนา
สิบ ทำตนให้เป็นประโยชน์
รู้บาปบุญคุณโทษ สมบัติชาติต้องรักษา
เด็กสมัยชาติพัฒนา
จะเป็นเด็กที่พาชาติไทยเจริญ

ที่มา: สืบค้นออนไลน์ วันที่ 14 มกราคม 61 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>

สถานการณ์ตัวอย่าง

สถานการณ์ที่ 1

เช้าวันนี้เอนนอนตื่นสาย จึงทำให้มาถึงโรงเรียนช้า เกินเวลาที่ทางโรงเรียนกำหนดในการเข้าห้องเรียน ขณะนั้นไม่มีใครยืนอยู่ทางขึ้นตึกเลย นักเรียนคิดว่าเอน ควรจะอย่างไร และนักเรียนจะมีคำแนะนำเอนอย่างไรบ้าง

สถานการณ์ที่ 2

คุณพ่อ คุณแม่ ได้ทำข้อตกลงกับหนึ่งว่าหลังจากทำการบ้านเสร็จ หนึ่งสามารถเล่นของเล่นที่หนึ่งชอบได้ แต่จะต้องเข้านอนเวลา 20.30น.

วันนี้คุณพ่อคุณแม่ไปงานเลี้ยง ให้พี่นิดลูกคุณป้ามาอยู่เป็นเพื่อนแทน เมื่อถึงเวลา 20.30น. หนึ่งยังอยากเล่นของเล่นต่อและพี่นิดก็ไม่รู้เรื่องข้อตกลงของที่บ้าน นักเรียนคิดว่าหนึ่ง จะทำอะไรและนักเรียนจะมีคำแนะนำหนึ่งอย่างไร

สถานการณ์ตัวอย่าง

สถานการณ์ที่ 3

วันนี้ครูสาโรจน์ นัดส่งการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ 5 ข้อ พี่พีพีทำมาเพียง 3 ข้อ และใกล้จะถึงเวลาส่งแล้ว พี่พีพีกังวลใจกลัวโดนหักคะแนน นักเรียนคิดว่า พี่พีพี จะทำอย่างไร และนักเรียนจะมีคำแนะนำพี่พีพีอย่างไร

สถานการณ์ที่ 4

วันหนึ่งญาติที่เป็นลูกพี่ ลูกน้องกับภูมิ มาที่บ้านและตัดทรงผมดาราดาราเกาสีที่กำลังเป็นที่นิยม และภูมิรู้สึกชอบมากเพราะคิดว่าเท่ๆ ลูกพี่ลูกน้องของภูมิ ชวนภูมิไปตัดผมทรงนี้ ซึ่งภูมิก็อยากจะลองตัดดูเหมือนกัน แต่มันผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ลูกพี่ลูกน้องภูมิบอกว่า ไม่เป็นไรหรอกเพราะใกล้จะปิดเทอมแล้ว ครูเขาไม่ตรวจหรอก นักเรียนคิดว่าภูมิจะทำอย่างไร และนักเรียนจะมีคำแนะนำภูมิอย่างไร

กิจกรรมที่ 5
รู้คุณค่า ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม : รู้คุณค่า ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความสำคัญของการใฝ่เรียนรู้
2. นักเรียนระบุวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆรอบตัว

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลง “วันเวลา”
2. พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับความใฝ่รู้
3. นิทานเต่ายักษ์ใฝ่รู้
4. ข้อมูลบุคคลต้นแบบที่นำแนวทางการปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาทในเรื่องความใฝ่รู้ (พระว. วชิระเมธี, เจริญ วัฒนศิลป์และนายสงกรานต์)

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. ครูร้องเพลง “วันเวลา” ให้นักเรียนฟัง นักเรียนร้องตาม 2 รอบ และร้องพร้อมกัน 2 รอบ 3. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง ในประเด็น เนื้อหาเพลงพูดถึงเรื่องใด

หมายความว่าอย่างไร ข้อคิดที่ได้จากเพลง และนักเรียนคิดว่า เวลาของนักเรียนในแต่ละวันควรใช้ทำอะไร เพราะเหตุใด

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “เต่ายักษ์ใฝ่รู้” ให้นักเรียนฟังและร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากนิทาน
2. นักเรียนเข้ากลุ่มย่อย 3 คน แลกเปลี่ยนเรื่องราวซึ่งกันและกัน ว่านอกจากหน้าที่การเรียนหนังสือ ทำการบ้านให้เสร็จ เวลาว่างนักเรียนทำอะไรบ้าง จากนั้นแต่ละกลุ่มสรุปกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง
3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนบนกระดาน และร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนั้นๆ
4. ครูนำเสนอพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับความใฝ่รู้ ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Power point จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าคุณลักษณะแบบใดบ้างที่เรียกว่าความใฝ่รู้
 - นักเรียนคิดว่าความใฝ่รู้มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นสรุป

1. ครูยกตัวอย่างบุคคลต้นแบบที่นำแนวทางการปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาทในเรื่องความใฝ่รู้ (พระว. วชิระเมธี, เจริญ วัฒนศิลป์และทนายสงกรานต์)
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

เพลง วันเวลา

ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง

วันเวลา นาที่ มีราคาแพงกว่าสิ่งใด ไต
 หากว่าใคร ไม่เสียดายเวลา
 ปล่อยให้เวลาเนิ่นนานไป
 อันวันเวลา
 เรียกคืนมาไม่ได้
 เวลาสิ้นไป เพราะใครกัน
 (ซ้ำทั้งเพลง)

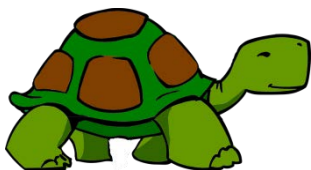

พระบรมราโชวาท

“.....ขอให้นักเรียนทั้งหลายตั้งใจรับความรู้ที่ครูสอน เพราะโอกาสเช่นนี้หายาก ถ้าไม่เอาใจใส่ พยายามเรียนก็จะหาไม่ได้อีก เพราะเวลาที่เป็นเด็กนั้นมีน้อย จึงต้องขอให้ใช้เวลาให้ถูกต้อง สะสมความรู้ในทางหลักวิชาและความรู้ทั่วไปให้มากและดีที่สุดแล้วจะไม่ต้องเสียใจ เมื่อโตขึ้นก็จะสามารถทำหน้าที่ของตน คือ ทำมาหากินเลี้ยงชีพตนและช่วยส่วนรวมให้อยู่ได้ด้วยความก้าวหน้า ด้วยความร่มเย็น”

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่คณะครู นักเรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2512

นิทาน เรื่อง เต่ายักษ์ใฝ่รู้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว....ภายใต้ท้องสมุทรอันกว้างใหญ่ไพศาล ซึ่งเป็นแหล่งอาหารของเหล่าสัตว์น้ำหลายชนิด ชีวิตที่อยู่ในพื้นน้ำสีน้ำเงินเข้มนั้น ต่างก็อยู่กันอย่างมีความสุขเรื่อยมา เหมือนดังว่า ที่นั่นเป็นที่เดียวที่ไม่มีที่ไหนอีกแล้ว “ฉันชอบที่นี่ เพราะเป็นชีวิตที่มีความสุขจริงๆ” ชีวิตแต่ละวันไม่มีเปลี่ยนแปลง ตื่นขึ้นมาก็ออกหาอาหาร ณ เวลานั้นก็หยุดพักไม่เคยรู้วันเวลา ปฏิบัติเช่นนี้มาตลอด “ชีวิตนี้ช่างมีความสุขจริงๆ” ปลาชนิดหนึ่งแหวกว่ายอย่างร่าเริง ก่อนที่ปลาตัวใหญ่อีกตัวจับเอาไปกินในวินาทีต่อมา

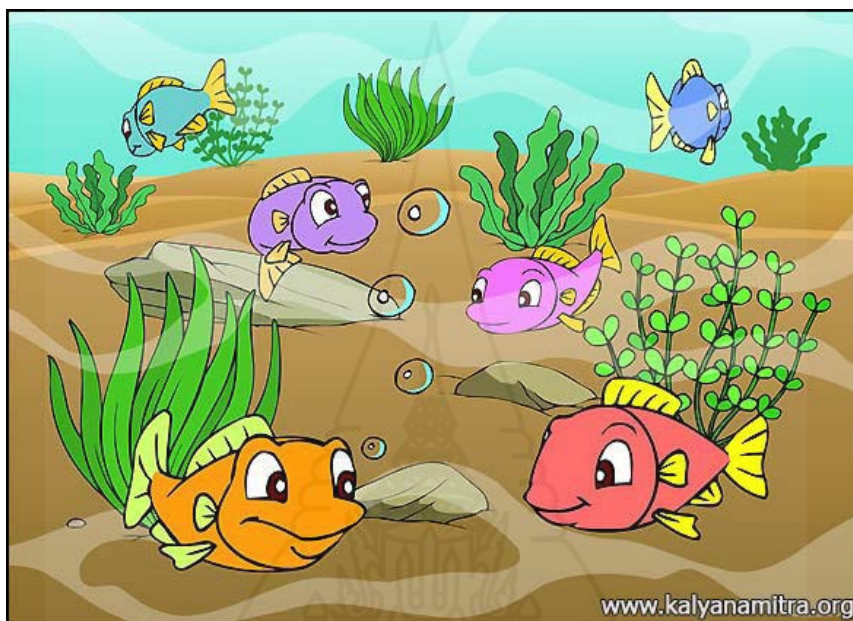
“ชีวิตนี้ช่างมีความสุขจริงๆ ฉันชอบที่นี่” ปลายักษ์ยิ้มด้วยความพอใจแล้วค่อยๆแหวกว่ายไปอย่างช้าๆ บนพื้นท้องทะเลเต็มไปด้วยประกายสีสวยงามมากมาย ปลาเล็กปลาน้อยสีสด แหวกว่ายหาอาหารอยู่ตามกอบประกายอย่างเพลิดเพลิน “เฮ้อ....เซ็งจังเลย” เต่าทะเลตัวใหญ่ว่ายน้ำมาอย่างเหนื่อยหน่ายเชื่องช้า “เป็นอะไรล่ะ เพื่อนรัก ทำหน้าเบื่อโลกมาเชียว” ปลาตัวหนึ่งทักทายเต่ายักษ์ “เบื่อชีวิตจำเจที่นี่จัง” เต่ายักษ์ว่ายต่ำลงมา “อะไรกันท้องทะเลตั้งกว้างใหญ่ เบื่อที่นี่ที่อื่นก็มีอีกเยอะแยะ จะมัวเซ็งกันทำไม” ปลาว่ายไปรอบๆเป็นเพื่อนเต่า เมื่อเจ้าเต่าทะเลเพียงยักษ์ นึกอะไรขึ้นมาได้จึงเกริ่นกับเพื่อนว่า “ข้าว่าจะขึ้นไปเที่ยวบนบก ชักเดือน”

เต่าหันไปบอกเพื่อนปลา “จะบ้าหรือ อยู่ที่นี้ก็แสนสบาย ข้าว่าปลาอาหารเยอะแยะ จะไปลำบากบนบกทำไม” เพื่อน ปลาเพื่อนเพื่อน “แกรู้ได้อย่างไรว่าบนบกมาสบาย” เจ้าเต่าไม่เชื่อ “คิดอะไรบ้าๆ”

เพื่อนปลาบ่น “เข้าไปดีกว่า แล้วเจอกันนะ” ว่าแล้วเจ้าเต่ายักษ์ก็ว่ายน้ำมุ่งหน้าสู่ฝั่งทันที หาดทรายสีขาว ทอดยาวโอบน้ำทะเลสีครามสุดลูกหูลูกตา เจ้าเต่าทะเลเพียงยักษ์คลานตัวมเตี้ยมจากทะเลขึ้นมาท่าทางตื่นเต้น “โอโฮ...บนบกนี่สวยงามจริงๆเจ้าปลาเพื่อนข้า หาดทรายสีขาวสะอาดตา ท้องฟ้าสีน้ำเงินสดใส เมฆขาวลอยอยู่บนภูเขานั้นดูแล้วมีชีวิตชีวาจังเลย” ตลอดระยะเวลาการท่องเที่ยว เต่ายักษ์ได้เจอกับเพื่อนใหม่มากมาย “วันพรุ่งนี้ฉันจะพานายไปเที่ยวที่ภูเขาลูกนั้น” เจ้าช่างตัวหนึ่งบอกเพื่อนเต่า “มีอะไรน่าสนใจหรือ” เต่าถามเพื่อนช่าง “นายจะได้มองเห็นปลาและทะเลบริเวณกว้างได้ทั่วเลยแหละ” เจ้าช่างสาธยายเห็นภาพ “ดีๆฉันอยากอยากเห็น”

เต่าดีอกดีใจ “ฉันจะพานายขึ้นต้นไม้สูงๆนายจะเห็นว่าที่นี่สวยงามแค่ไหน” เจ้านกเพื่อนที่เล็กที่สุดบอกเจ้าเต่ายักษ์สนุกสนานอยู่กับเพื่อนใหม่ๆได้รับรู้ ได้พบ ได้สัมผัสกับสิ่งใหม่ๆมากมาย แล้วจึงเดินทางกลับสู่ท้องทะเลไปเล่าให้เพื่อนปลาฟัง เพื่อนปลาไม่เชื่อหาว่าโกหก เพราะปลาคิดว่าสิ่งต่างๆที่เห็นในน้ำ มันคือโลกทั้งหมดแล้ว

“โธ่เอ๊ย... อย่ามาโหม้เลย ไม่มีสถานที่แบบที่นายบอกเล่าแน่นอน ฉันไม่เชื่อ” ปลาสายหน้า
“นายนี่ไม่ยอมรับรู้ความรู้อะไรเลยนะ เอ๊ย” เต่าเล่าจนอ่อนใจ แล้วก็ว่ายน้ำจากไป
นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.. “การศึกษาใฝ่หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ เป็นสิ่งจำเป็น”

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : taround.blogspot.com//2011/09blog-post_.162html

บุคคลต้นแบบที่นำแนวทางการปฏิบัติตนในเรื่องความใฝ่รู้
พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี)

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และปริญญาธรรม ๙ ประโยค จากสำนักวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานครหลังสำเร็จการศึกษา อุทิศตนให้กับการทำงานเป็นอาจารย์พิเศษที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยการ เขียน การเทศน์ การสอน จนเป็นที่รู้จัก กันเป็นอย่างดีจากผลงานธรรมประยูกต์ในชุด “ธรรมะติดปีก” ปัจจุบันมีผลงานธรรมนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ เล่ม บางเล่มได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ บางเล่มได้รับการดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์และละครเวที

มีผลสำรวจออกมาว่า เด็กไทยจะอ่านหนังสือเพียงแคปีละ 8 บรรทัด สกูปคมธรรมประจำวันกับท่าน

ว.วชิรเมธี พระอาจารย์จึงมีข้อแนะนำดีๆ ในการเป็นคนขยันอ่าน ขยันใฝ่คว้าหาความรู้มาฝาก นั่นก็คือหลักธรรมในการพึ่งพาตนเองหลักตนเป็นที่พึ่งของตนประการที่ ๒ ก็คือความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้บุคคลแห่งการเรียนรู้มีลักษณะที่สังเกตได้ง่ายกล่าวคือ เป็นคนที่ใฝ่ปัญญา และใฝ่ค้นหาความจริง พึ่งอกพอใจในการอ่าน การเขียน การเรียนรู้ ไม่อ้อมไม่พ้อ ไม่จบไม่สิ้น พุดง่ายๆว่าเป็นบุคคลที่ “กระหายปัญญาตลอดเวลา”

เหมือนที่สตีฟ จ๊อบส์ เคยนิยามเอาไว้ว่า “บุคคลแห่งการเรียนรู้นั้นมีวิถีชีวิตแบบ stay hungry, stay foolish” นั่นก็คือ มีบุคลิภาพในแบบมีความหิวกระหาย มีความละไม่คนใจอยู่ตลอดเวลาตนเอง คมธรรมประจำวันนี้ก็คือ

คนที่ไม่อ้อมในการแสวงหาความรู้	คนที่มีชีวิตอยู่เพื่อแสวงปัญญา
คนที่ตื่นขึ้นมาก็อยากหาอาหารมาเติมให้สมอง	นี่แหละคือลักษณะของบุคคลแห่งการเรียนรู้

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : raicherntawan.com/th/about-vajiramedhiและ

www.postalcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539192273

บุคคลต้นแบบที่นำแนวทางการปฏิบัติตนในเรื่องความใฝ่รู้
เจริญ วัฒนศิลป์

เจริญ วรรณสิน เริ่มเล่นแบดมินตันเมื่ออายุ 15 ปีเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนเรยีนาเซลิวิทยาลัย และได้รับทุนพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยได้เข้าศึกษาและสำเร็จวิชาการบริหารธุรกิจ จากวิทยาลัยซิตีออฟลิเวอร์พูล (The City of Liverpool College) ประเทศอังกฤษ

เจริญ วรรณสิน ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ สาขาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2530 และได้รับเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขาสังคมศาสตร์ จากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในปี พ.ศ. 2553 เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : https://th.wikipedia.org/wiki/เจริญ_วรรณสิน

บุคคลต้นแบบที่นำแนวทางการปฏิบัติตนในเรื่องความใฝ่รู้
นายสงกรานต์

“ขอทำความดีทุกๆ ลมหายใจ” นายสงกรานต์ อัจฉริยะทรัพย์

นายสงกรานต์ อัจฉริยะทรัพย์ ประธานเครือข่ายต่อต้านการบ่อนทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือคนหนึ่งที่กล้าประกาศตัวออกมายืนหยัดต่อสู้ เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้คนในสังคมที่ตกทุกข์ได้ยาก โดนกลั่นแกล้งรังแกและไม่มีทางสู้ การทำความดีของเขาในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของคนในสังคม

ถามว่ามีใครเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตคะ ผมยึดแนวพระราชดำริของในหลวง รัชกาลที่ 9 เป็นแบบอย่าง “เป่าปูนจิ้น” นั้นไม่ได้หมายความว่า “เป็นผู้พิพากษา” แต่หมายถึงว่า “เรามีความยุติธรรมในจิตใจ” ผมคิดว่า ถ้าใครมีความยุติธรรมในจิตใจก็เป็น “เป่าปูนจิ้น

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : Secret www.goodlifeupdate.com www.facebook.com/SecretThaiMag

กิจกรรมที่ 6
หนึ่งชั้นพ่อใช้ ลูกนำไปปฏิบัติตาม

สืบราชสันตติวงศ์

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม : หนึ่งขึ้นพอใช้... ลูกลงไปปฏิบัติตาม

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนตามหลักความพอเพียงได้
2. นักเรียนบอกวิธีการใช้ของอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวีดิทัศน์พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
2. ภาพของใช้ส่วนพระองค์
3. ภาพ/สิ่งของ ส่วนตัวของนักเรียน
4. ใบงาน “1 ขึ้นพอใช้... ลูกลงไปปฏิบัติตาม”

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. นักเรียนดูคลิปวีดิทัศน์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่พระองค์ (ร.9) ทรงปฏิบัติ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูนำภาพของใช้ส่วนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เช่น หลอด ยาสีพระทนต์ ดินสอทรงงาน ฉลองพระบาท มาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนร่วมกันสะท้อนความคิดเกี่ยวกับภาพของใช้ส่วนพระองค์ ถึงการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัดและพอเพียง
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ การใช้สิ่งของอย่างประหยัดของตนเองในใบกิจกรรม “1 ขึ้นพอใช้... ลูกลงไปปฏิบัติตาม”

ขั้นสรุป

1. นักเรียนสะท้อนความคิดเห็น เกี่ยวกับประสบการณ์ การใช้ของอย่างประหยัดของเพื่อน
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

ภาพของใช้ส่วนพระองค์

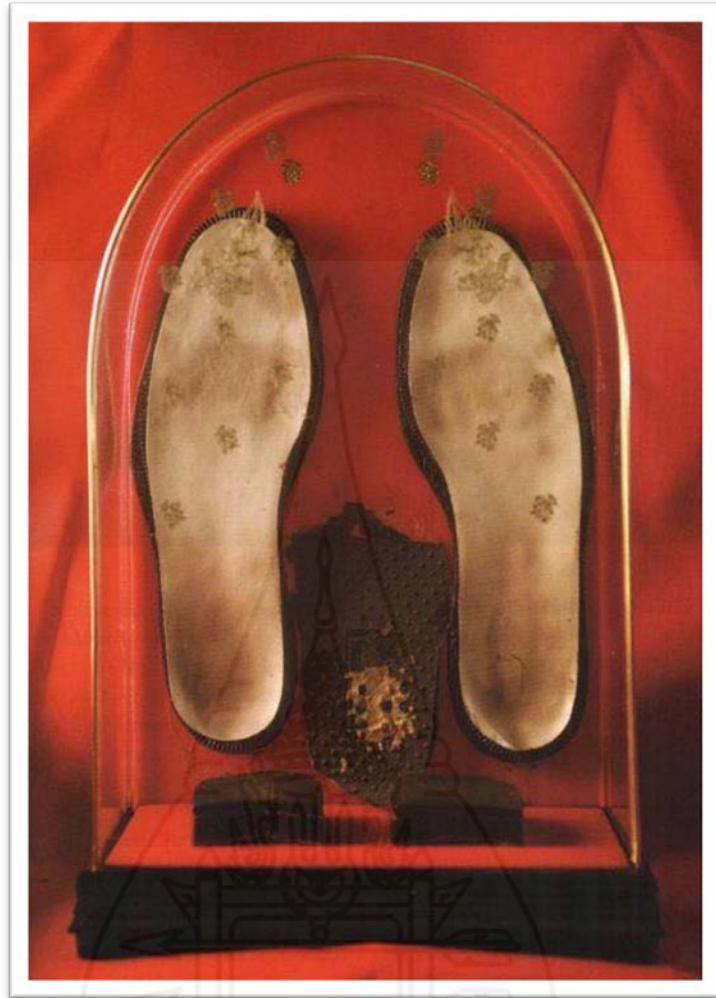

ดินสอทรงงาน

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : <https://praew.com/luxury/royal-update/60581.html>

ฉลองพระบาท

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2561

อ้างอิง : <https://praeuw.com/luxury/royal-update/60581.html>

ใบงาน “ 1 ชิ้นพอใช้ ลุกนำไปปฏิบัติตาม ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนการปฏิบัติตน ที่สอดคล้องกับแนวเบื้องพระยุคลบาทในเรื่องของการใช้สิ่ง
ต่างๆ อย่างคุ้มค่า

ชื่อภาพ

เรื่องเล่าจากภาพ

.....

ที่มาของสิ่งที่นักเรียนนำเสนอ

ระยะเวลาที่ใช้สิ่งของนี้จนถึงปัจจุบัน

นักเรียนมีวิธีการปฏิบัติตนหรือการดูแลในเรื่องของการใช้สิ่งของอย่างไร

.....

ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติตนหรือการดูแลในเรื่องของการใช้สิ่งของอย่างไร

.....

กิจกรรมที่ 7

ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม : ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ระยะเวลา : 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกประโยชน์ของบุคคลที่มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
2. นักเรียนระบุวิธีการแสดงออกถึงการมีพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อ/อุปกรณ์

1. ภาพบุคคลที่ได้รับรางวัลหรือประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ
2. บทกลอน “ความมุ่งมั่น พยายาม”

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูอ่านกลอนเกี่ยวกับความมุ่งมั่นพยายาม ดังนี้ “ความสำเร็จ...มันอยู่ไกล...เกินไปถึง...กับคนซึ่ง...นั่งหงอย...และคอยหา...ความสำเร็จ...จะมาอยู่...แค่ปลายตา...กับคนที่...คิดว่า...ต้องพยายาม...” นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายในบทกลอน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูนำภาพบุคคลที่ได้รับรางวัลหรือประสบความสำเร็จในชีวิต ในด้านกีฬา การเรียน นักแสดง/นักร้อง มาให้นักเรียนดู

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 3 กลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกภาพบุคคลที่ประสบความสำเร็จ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าการที่บุคคลในภาพที่กลุ่มตนได้รับนั้นจะประสบความสำเร็จนั้นเขาต้องปฏิบัติตนอย่างไร

3. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนบอกบุคคลต้นแบบ ของตนเอง พร้อมทั้งให้เหตุผลว่าเพราะอะไรถึงชอบ
2. นักเรียนเขียนสรุปในรูปแบบผังกราฟิกเกี่ยวกับ ความสำคัญของการเป็นผู้มีความมุ่งมั่น

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

บทกลอน

“ความสำเร็จ.....มันอยู่ไกล...เกินไปถึง
กับคนซึ่ง...นั่งหงอย และคอยหา
ความสำเร็จ...จะมาอยู่...แค่ปลายตา
กับคนที่...คิดว่า...ต้องพยายาม”

ภาพบุคคลตัวอย่าง

ด้านการศึกษา

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม www.google.com

อ้างอิง : https://www.dmc.tv/pages/latest_update/20141027-ชีวิตวันนี้ของหน่วยชอ-ดร.เค.html

ด้านกีฬา

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม www.google.com

ด้านนักร้อง/นักแสดง

ที่มา : สืบค้นออนไลน์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม www.google.com

กิจกรรมที่ 8
รักเธอประเทศไทย

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม : รักเธอประเทศไทย

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทย

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนระบุความสำคัญของการอนุรักษ์ความเป็นไทย
2. นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติเพื่อแสดงความเป็นไทย

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวิดีโอทัศน์ เทียวไทยมีเฮ
2. ภาพถ่ายของนักเรียน
3. ใบงาน “ที่นี่ประเทศไทย”
4. นกหวีด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. นักเรียนชม คลิปวิดีโอทัศน์ เทียวไทยมีเฮ ร่วมกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นว่ามีอะไรบ้าง

ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย

3. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประเด็นข่าวใน คลิปวิดีโอทัศน์ เทียวไทยมีเฮ ที่บางกระแสมองว่าไม่เหมาะสม นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “เรื่องเล่า จากภาพ” โดย นักเรียนนำภาพถ่ายของตนเองที่แต่งกายชุดไทย ที่เตรียมมา จับคู่เล่าเรื่องราวจากภาพ ในประเด็น ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ความรู้สึกในการได้ร่วมอนุรักษ์ความเป็นไทย ให้เพื่อนฟัง

2. นักเรียนเปลี่ยนคู่เมื่อได้ยินสัญญาณเครื่องเคาะจังหวะจากครู (5 ครั้ง)
3. สนทนาถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกัน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนทำใบงาน “ที่นี่ประเทศไทย”
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

ใบงาน “ที่นี้ประเทศไทย”

วาดภาพสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย

1. ทำไมฉันถึงรักประเทศไทย

.....
.....
.....

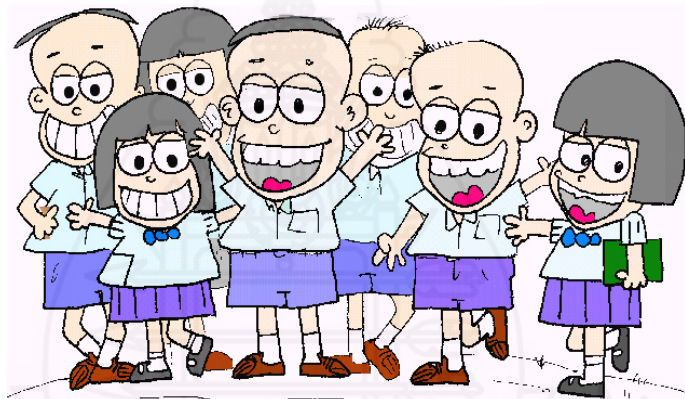
2. นักเรียนบอกสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย

.....
.....
.....

3. สิ่งที่นักเรียนอยากจะแนะนำประเทศไทยให้ชาวต่างชาติมาเที่ยวเมืองไทย

.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 9
ร่วมแรง ร่วมใจ

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม : ร่วมแรง ร่วมใจ

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะ
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความสำคัญของการมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน
2. นักเรียนบอกวิธีการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม
3. นักเรียนดูแลสาธารณะสมบัติ

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวีดิทัศน์รายการคนค้นคน “ครูเซาว์”
2. ภาพยนตร์โฆษณาเอไอเอ “Unsung Hero”
3. ใบงาน “เด็กละอ ออาสาทำดี”

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. นักเรียนชมภาพยนตร์โฆษณาเอไอเอ “Unsung Hero”
3. ร่วมกันสนทนาข้อคิดที่ได้จากการชมภาพยนตร์โฆษณาเอไอเอ “Unsung Hero”

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนชมคลิปวีดิทัศน์ รายการคนค้นคน “ครูเซาว์” จากนั้นร่วมกันสนทนาถึงสิ่งที่ครูเซาว์ปฏิบัติ ในประเด็น เพื่อใครส่งผลอย่างไรบ้าง จากการดูคลิปวีดิทัศน์ ครูเซาว์ นักเรียนรู้สึกอย่างไร และนักเรียนเคยทำอะไรที่คิดว่าเป็นการทำจิตอาสาบ้าง อย่างไรก็ตาม
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ช่วยกันระดมความคิดในการจัดกิจกรรมจิตอาสาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยแต่ละกลุ่มคิดกิจกรรมอาสาที่กลุ่มตนเองอยากจะทำ และวางแผนการทำจิตอาสา ใช้เวลาในช่วงพักกลางวัน จากนั้นนำข้อมูลมาเขียนในใบงาน “เด็กละอ ออาสาทำดี”
3. นักเรียนนำเสนอกิจกรรม “เด็กละอ ออาสาทำดี”

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรม
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

กิจกรรม “เด็กละอ อาสาทำดี”

ชื่อกลุ่ม

สมาชิก

1.	2.
3.	4.
5.	6.

กิจกรรมอาสาที่นักเรียนจะทำคือ.....

รายละเอียดกิจกรรม

.....

สถานที่

ระยะเวลา

ความรู้สึกรู้สึกจากการปฏิบัติกิจกรรม

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 10
ฉันทำได้

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม : ฉันทาได้

ระยะเวลา : 50 นาที

สิ่งที่ต้องการพัฒนา : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก
2. เพื่อฝึกทักษะการกล้าแสดงออกของนักเรียน
3. นักเรียนระบุวิธีการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
4. นักเรียนบอกข้อดีของตนเองและผู้อื่นได้

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวีดิทัศน์รายการ we kid Thailand เด็กร้องก้องโลกเพลง Do re mi, the sound of music
2. เกม “เขาคือใครหนอ”
3. เพลง “กายบริหาร กรมพลศึกษา”
4. กล่องขนาดA4

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. นักเรียนชมคลิปวีดิทัศน์รายการ we kid Thailand เด็กร้องก้องโลกเพลง Do re mi, the sound of music
3. นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความสามารถของเด็กที่มาร่วมแข่งขัน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนบอกจุดเด่นของเพื่อนที่ละคน คนละหนึ่งอย่าง จากนั้นให้แต่ละคนบอกความรู้สึกของตนเมื่อได้ฟังจุดเด่นของตนที่เพื่อนบอก
2. นักเรียนบอกลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกว่ามีลักษณะอย่างไร
3. นักเรียนเล่นเกม “เขาคือใครหนอ” โดยครูให้นักเรียนเขียนความสำเร็จของตัวเองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นนำสิ่งที่เขียนมาใส่ในกล่องที่ครูเตรียมไว้
4. ครูจับกระดาษที่เขียนใส่ในกล่องขึ้นมาพร้อมทั้งอ่าน และให้เพื่อนๆทายว่าน่าจะเป็นเรื่องของเพื่อนคนไหน จากนั้นเจ้าของเรื่องแสดงตนพร้อมทั้งบอกเหตุผลที่นักเรียนคิดว่าตัวเองทำได้สำเร็จในสิ่งนั้นๆ

ขั้นสรุป

1. ครูเปิดเพลง “กายบริหาร กรมพลศึกษา” ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมและขออาสาสมัครนักเรียนออกมานำท่ากายบริหารเพื่อนๆที่กลางวงและผลัดเปลี่ยนกันจนครบทุกคน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการมีความเชื่อมั่นและการกล้าแสดงออก
3. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

กิจกรรมที่ 11
ก้าวคนละก้าว

กิจกรรมที่ 11

ชื่อกิจกรรม : ก้าวคนละก้าว

ระยะเวลา : 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะบุคคลที่เป็นตัวอย่างการทำความดีได้
2. นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สื่อ/อุปกรณ์

1. คลิปวีดิทัศน์ คนบนทางก้าว ของตูน บอดี้สแลม
2. เกม 10 คำถาม
3. กระดาษแผ่นเล็ก

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่ปฏิบัติครั้งที่ผ่านมา
2. นักเรียนเล่นเกม 10 คำถาม โดยครูอ่านข้อความและให้นักเรียนทายว่าข้อมูลที่อ่านนั้นเป็น

ใคร

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเปิด คลิปวีดิทัศน์ “คนบนทางก้าว” ของตูน บอดี้สแลม ให้นักเรียนดู
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวีดิทัศน์ ที่ได้ชม ในประเด็น
 - นักเรียนคิดว่า โครงการก้าวคนละก้าวของพี่ตูน มีประโยชน์อย่างไร และเกี่ยวข้องกับใคร

บ้าง

- นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดพี่ตูนถึงออกมาวิ่งในครั้งนี้
- นักเรียนคิดว่าการวิ่งระยะทางที่ไกลจากเบตง จ.ยะลา ถึงแม่สาย จ.เชียงราย ซึ่งเป็นระยะทางที่ไกลมาก นักเรียนคิดว่าพี่ตูนต้องมีคุณลักษณะใดบ้างถึงจะสามารถทำโครงการนี้ได้สำเร็จ
- สิ่ง พี่ตูนจะได้รับคืออะไร

3. ครูขออาสาสมัครนักเรียน 3-5 คน ออกมาเล่าประสบการณ์การทำความดีของนักเรียนเพื่อ

ผู้อื่นที่นักเรียนเคยทำ

ขั้นสรุป

1. นักเรียนเขียนข้อความในกระดาษแผ่นเล็ก “สิ่งที่อยากบอกพี่ตูน”
2. นักเรียนเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้และความประทับใจในกิจกรรม

การประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. การร่วมแสดงความคิดเห็น
3. การถาม-ตอบ
4. การเขียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้

แบบประเมินผลการเรียนรายบุคคล

ประเมินการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครั้งที่

ที่	พฤติกรรม ชื่อ	การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติกิจกรรม				การร่วมแสดง ความคิดเห็น				การถาม-ตอบ				การเขียนสรุปสิ่งที่ ได้เรียนรู้			
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
ผลรวมของ คะแนน																	
คะแนนเฉลี่ย																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต
(.....)
...../...../.....

ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

คำถาม.....เกม 10 คำถาม

คำถามที่ 1: ทั้งร้องทั้งเต้น โชว์ให้เห็นความเก่งในชุดนอนซาเซียว

คำถามที่ 2: นักร้องวัยรุ่นแต่มีหัวใจไทยๆ เจ้าของเพลงไทย “หัวใจทศกัณฐ์”

คำถามที่ 3 : เจ้าของฉายาหมัดทะเลวงสี่ เขานั้นเป็นใครช่วยบอกมาที

คำถามที่ 4 : นักกีฬาแบดมินตันทีมชาติไทย ฉายา ""เฮ! ไม่สุด..

คำถามที่ 5: วิ่งใต้จรดเหนือ...น้ำใจเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้คน

คำถามที่ 6 : สุดยอดช่างแต่งหน้ารุ่นจิ๋ว ฝีมือสุดพลิ้วได้ไปลอนดอนแฟชั่นวีค

คำถามที่ 7: เจ้าของฉายา “เป่าบั้งเงินเมืองไทย” อิทธิพลจากไหนเขาไม่เคยกลัว

คำถามที่ 8: ทำงานมูลนิธิ ไม่ปริปากบ่น ช่วยเหลือผู้คนที่ต้องทุกข์ทนให้พ้นภัย

คำถามที่ 9: สละชีวิต เพื่อพิชิตผืนป่า รักษาสัตว์นานาให้อยู่สืบไป

คำถามที่ 10: ครูพิการ หัวใจไม่พิการ ใครๆ กล่าวขาน เรือจ้างข้างถนน

กิจกรรมที่ 12
ปัจฉิม อําลา

กิจกรรมที่ 12

ชื่อกิจกรรม : ปังฉิม อ่ำลา

ระยะเวลา : 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนบอกความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. นักเรียนบอกแนวทางการความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สื่อ/อุปกรณ์

1. รางวัลจากผู้วิจัย
2. กระดาษรูปใบไม้
3. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวปิดกิจกรรมผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกล่าวขอบคุณนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน

2. ผู้วิจัยมอบรางวัลเล็กน้อยแก่นักเรียน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนเขียนความในใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมและเขียนสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมในกระดาษรูปใบไม้และนำไปติดในต้นไม้ที่เตรียมไว้ที่ป้ายนิเทศ

ขั้นสรุป

1. ทำแบบทดสอบหลังการดำเนินการทดลอง โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (ทดลองเครื่องมือ)

ทำที่ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันที่ 2 เดือน นาคม พ.ศ. 2561

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนว เพื่อพัฒนาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต-
ละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยผู้วิจัย คือ นางสาวประนิตา ทองพันธ์
รหัส 2592800664 มี รองศาสตราจารย์ \ พันธ์ารวจโทหญิงดร.สุชอรุณ วงษ์ทิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
และผศ.ดร.วัลภา สบายยิ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ คือ บ้านเลขที่ 77/180
ม.พฤษา 30/1 หมู่ 4 ถ.บ้านกล้วย-ไทรน้อย ต.บางคูรัด อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110
โทรศัพท์ 089 -5183869

ข้าพเจ้า **ได้รับทราบ**รายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ข้าพเจ้าได้อ่าน
รายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอดและ**ได้รับคำอธิบายจนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว**

ข้าพเจ้าจึง**สมัครใจ**เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วม
การวิจัยโดยข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากกรร่วมกิจกรรม วิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ **โดยไม่ต้อง
แจ้งเหตุผล** ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจง
ผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะ**เก็บรักษาเป็นความลับ** โดยจะนำเสนอ
ข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารชี้แจง
ผู้เข้าร่วมการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

(นางสาวประนิตา ทองพันธ์)

(.....)

ผู้วิจัยหลัก

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (เข้าร่วมกิจกรรม)

ทำที่ โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

ข้าพเจ้า ซึ่งได้ลงนามทำหนังสือนี้ยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนว เพื่อพัฒนาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต-
ละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร” โดยผู้วิจัย คือ นางสาวประณิตา ทองพันธ์
รหัส 2592800664 มี รองศาสตราจารย์ \ พันตำรวจโทหญิงดร.สุซอรุณ วงษ์ทิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และผศ.ดร.วัลภา สบายยิ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ คือ บ้านเลขที่
77/180 ม.พฤษภา 30/1 หมู่ 4 ถ.บ้านกล้วย-ไทรน้อย ต.บางคูรัด อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110
โทรศัพท์ 089 -5183869

ข้าพเจ้า **ได้รับทราบ**รายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ข้าพเจ้าได้อ่าน
รายละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอดและ**ได้รับคำอธิบายจนเข้าใจเป็นอย่างดีแล้ว**

ข้าพเจ้าจึง**สมัครใจ**เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วม
การวิจัยโดยข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลาครั้งละ 1 ชั่วโมง

ข้าพเจ้ามีสิทธิถอนตัวออกจากการร่วมกิจกรรม วิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ **โดยไม่ต้อง
แจ้งเหตุผล** ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบในทางใดๆ ต่อตัวข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้วิจัยจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้า ตามข้อมูลที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจง
ผู้เข้าร่วมการวิจัย และข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้า ผู้วิจัยจะ**เก็บรักษาเป็นความลับ** โดยจะนำเสนอ
ข้อมูลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของข้าพเจ้า

หากข้าพเจ้าไม่ได้รับการปฏิบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
ข้าพเจ้าสามารถร้องเรียนได้ที่แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับสำเนาเอกสารชี้แจง
ผู้เข้าร่วมการวิจัย และสำเนาหนังสือแสดงความยินยอมไว้แล้ว

ลงชื่อ.....

(นางสาวประณิตา ทองพันธ์)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ลงชื่อ.....

(.....)

พยาน

ข้อมูลสำหรับกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย (การทดลอง)

ชื่อเรื่องวิจัย ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้วิจัย นางสาวประณิตา ทองพันธ์ รหัสนักศึกษา 2592800664

หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

สถานที่ติดต่อผู้วิจัย โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต โทรศัพท์ 02 - 2445590

1. ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัย มีความจำเป็นที่ท่านควรทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้ทำเพราะเหตุใด และเกี่ยวข้องกับอะไร กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้อย่างละเอียดรอบคอบ และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมหรือข้อมูลที่ไมชัดเจนจากผู้วิจัยได้ตลอดเวลา

2. โครงการนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4. ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 24 คน โดยที่ท่านคือผู้ให้ข้อมูลและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เกณฑ์การคัดเลือกคือ การสุ่มแบบกลุ่ม

5. กระบวนการวิจัย คือ การวิจัยกึ่งทดลอง

6. กระบวนการให้ข้อมูลแก่กลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยจะเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ท่านที่เข้าร่วมการวิจัยเอง และท่านที่เข้าร่วมการวิจัยสามารถสอบถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลาที่ดำเนินการสัมภาษณ์

6.2 ในการคัดกรองผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย หากผู้วิจัยพบว่าท่านผู้นั้นไม่อยู่ในเกณฑ์คัดเลือกและกำลังอยู่ในสภาวะที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ ผู้วิจัยจะส่งต่อให้กับแหล่งช่วยเหลือต่างๆ..... (ถ้ามี) เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในลำดับต่อไป

7. งานวิจัยนี้ อาจมีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นแก่ท่านอยู่บ้าง..... (ถ้ามี)

8. ผู้วิจัยจะยุติการสัมภาษณ์ทันที หากท่านรู้สึกอึดอัดใจ ไม่พอใจในการสัมภาษณ์ และทำการช่วยเหลือเบื้องต้นหรือส่งต่อแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น (ถ้ามี) เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือในลำดับต่อไป

9. การเข้าร่วมในการวิจัยเป็นไปโดย ความสมัครใจ โดยท่านสามารถปฏิเสธ หรือยุติการการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องให้เหตุผล และไม่สูญเสียประโยชน์แต่อย่างใด

10. การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับของที่ระลึกเป็น..... (ถ้ามี)

หากท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวสามารถร้องเรียนได้ที่ แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 9/9 หมู่ 9 ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 โทรศัพท์ 0-2504-8504-6 โทรสาร 0-2503-3567

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวประณิตา ทองพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	6 ตุลาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต เอกการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2543
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ

